

ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯರ್ರಿಂಗಲಿಗಿ ಮತ್ತು ಬಾದನಹಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ **2X50 MWac /67.5 MWp** ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಸಂಪುಟ **1:** ತಾಂತ್ರಿಕೇತರ ಸಾರಾಂಶ

1.0 ಪರಿಚಯ

ಈ ದಾಖಲೆಯು ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ (ಇಎಸ್ಐಎ) ತಾಂತ್ರಿಕೇತರ ಸಾರಾಂಶವಾಗಿದೆ (ಎನ್‌ಟಿಎಸ್). ಈ ದಾಖಲೆಯು **2x50 MWac (67.5 MWp DC)** ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರದ ವಿವರಗಳು, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಗುರುತಿಸಲಾದ ಪರಿಸರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಂಶಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ತಾಂತ್ರಿಕೇತರ ಸಾರಾಂಶವು ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ಈ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ಉಳಿಯುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೇರಿವೆ. ಈ ತಾಂತ್ರಿಕೇತರ ಸಾರಾಂಶವು ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಚೌಕಟ್ಟನ್ನೂ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

1.1 ಯೋಜನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಆಂಪೈರ್ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಫೈವ್ ಮತ್ತು ಟೆನ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (ಇನ್ನು ಮುಂದೆ 'ಆಂಪೈರ್' ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ) ಸಂಸ್ಥೆಯು, ಆಂಪೈರ್ ಎನರ್ಜಿಯ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ (ಇಎಸ್ಎಂಎಸ್) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವಂತೆ, ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ (ಇ&ಎಸ್) ಅಪಾಯಗಳ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆ (ರೆಡ್ ಫ್ಲ್ಯಾಗ್), ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನಿರ್ಧಾರ ಅಧ್ಯಯನ (ಇನ್ನು ಮುಂದೆ 'ಇ&ಎಸ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನಿರ್ಧಾರ ಅಧ್ಯಯನ' ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ) ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು (ಇಎಸ್ಐಎ) ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಇಆರ್ಎಂ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿತು.

ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾದ ಮೂಲಸ್ಥಿತಿ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ **ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯ** ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು (ಇಎಸ್ಎಂಪಿ) ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಮತ್ತು ಬಾವಲಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನ, ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ (ಎಸ್ಇಪಿ-ಜಿಆರ್ಎಂ) ಹಾಗೂ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ ಕುರಿತ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (ಜಿಐಎಪಿ) ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾದ ಪರಿಭಾಷೆ

ಈ ದಾಖಲೆಯ **ಉಳಿದ** ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ 2x50 MWAC (67.5 MWp DC) ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 'ಯೋಜನೆ' ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.

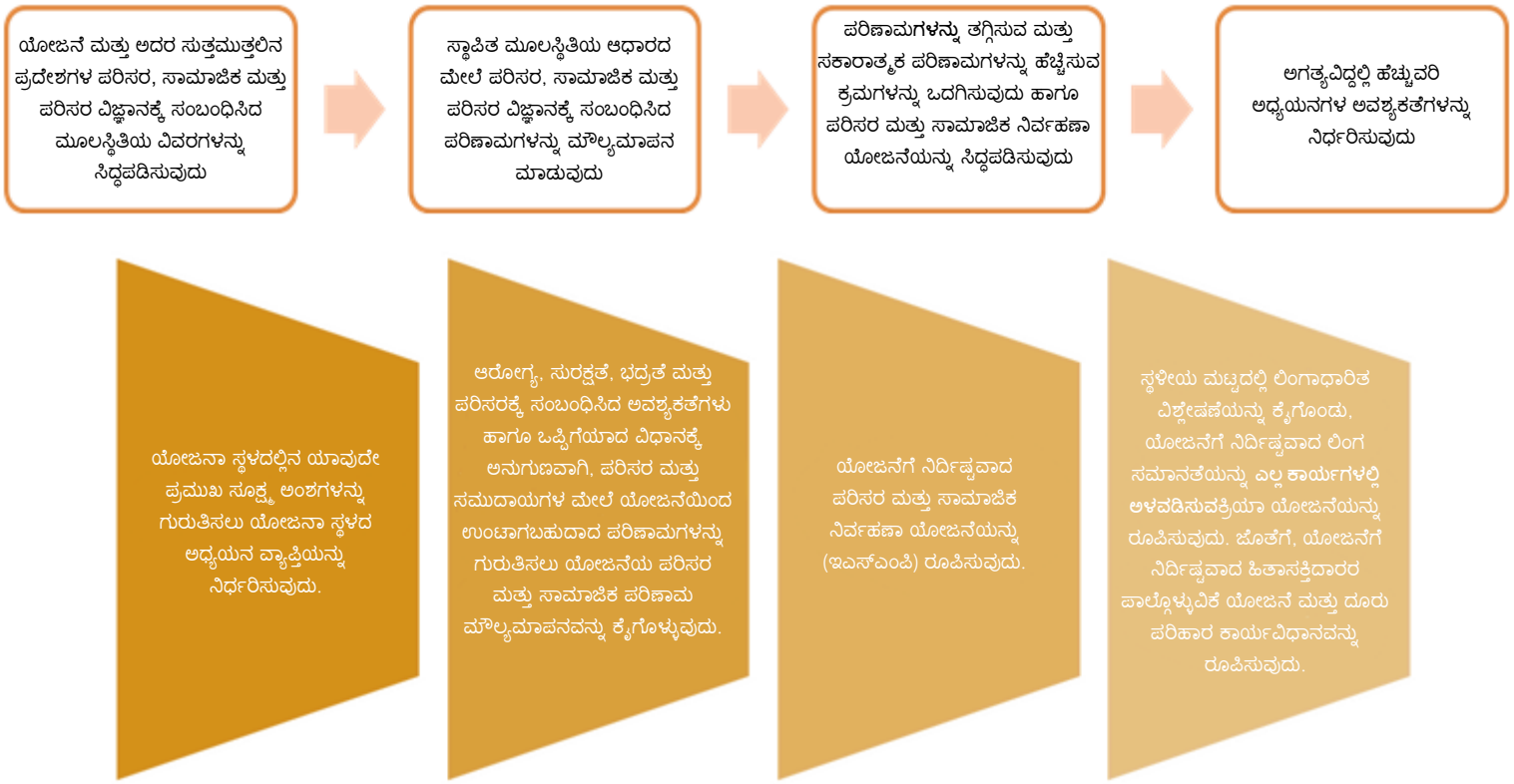
ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನೆ

ಪರಿಸರ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (ಇಐಎ) ಅಧಿಸೂಚನೆ, 2016 ಮತ್ತು ಅದರ ನಂತರದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಸರ ಅನುಮತಿ (ಇಸಿ) ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರದ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಅಪಾಯಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಆಂಪೈರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಜೂನ್ 2023ರಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ (ಇ&ಎಸ್) ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನಿರ್ಧಾರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನಿಯೋಜಿಸಿತ್ತು. ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ವಿವರವಾದ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿತು. ಇಆರ್ಎಂ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನಿರ್ಧಾರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ (ಎಸ್ಇಪಿ-ಜಿಆರ್ಎಂ) ಹಾಗೂ ಲಿಂಗ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯ (ಜಿಎಪಿ) ಅಗತ್ಯವನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಲಾಯಿತು.

1.2. ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ

ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರದಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಮಾನದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು **ಚಿತ್ರ 1ರಲ್ಲಿ** ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ 1: ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

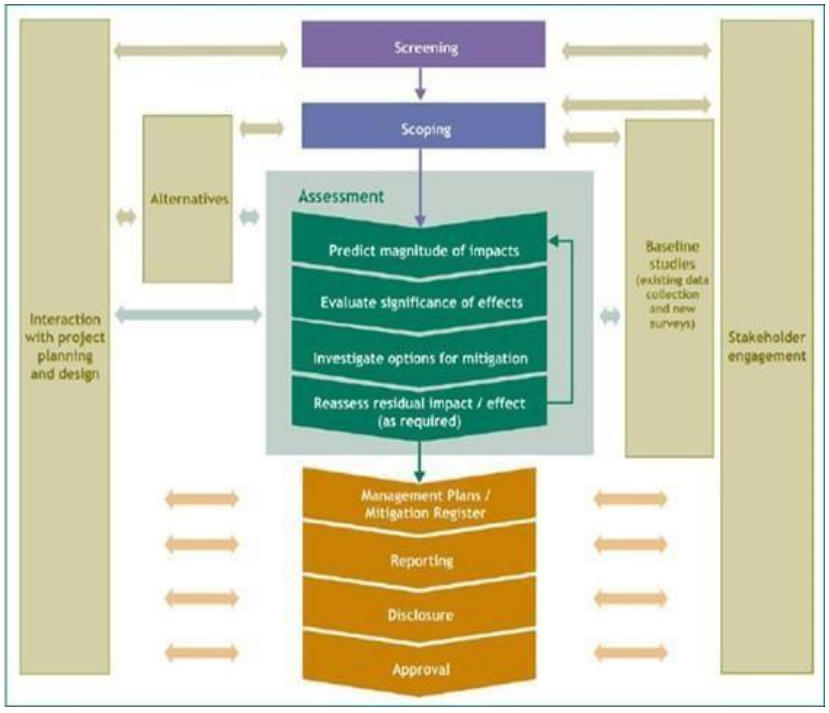

ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ

ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಎರಡು ಕಾರ್ಯವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಕಾರ್ಯವಿಭಾಗ **1:** ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಪಾಯಗಳ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (ರೆಡ್ ಫ್ಲ್ಯಾಗ್) ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನಿರ್ಧಾರ ಅಧ್ಯಯನ

ಕಾರ್ಯವಿಭಾಗ **2:** ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಯೋಜನೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವನಚಕ್ರದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರಲು ಮತ್ತು ಅವರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಆಂಪೈರ್‌ನ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ (ಇಎಸ್‌ಎಂಎಸ್) ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಯೋಜನೆ (ಎಸ್‌ಇಪಿ) - ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ (ಜಿಆರ್‌ಎಂ) ರೂಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತಿದೆ.

ಆಂಪೈರ್‌ನ ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಭಾಗವಾಗಿ ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಲಿಂಗ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು (ಜಿಎಪಿ) ರೂಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಯೋಜನೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವನಚಕ್ರದ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಳಜಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಯೋಜನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದರ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾರ್ಯವಿಭಾಗ 1

- ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಸರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಂಶಗಳ ದಾಖಲೆ ಆಧಾರಿತ ಪರಿಶೀಲನೆ.
- **ಸ್ಥಳ ಭೇಟಿ:** ವಲಸೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ವಲಸೆ ಅವಧಿಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ 12–15 ಡಿಸೆಂಬರ್ 2023ರಂದು, ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳಿಗಾಗಿ 24–30 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2024ರಂದು, ಪರಿಸರ ತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಎಸ್ ಕೆ ಮಿತ್ರ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ನ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ತಂತ್ರಜ್ಞರಿಂದ ಪರಿಸರದ ಮೂಲಸ್ಥಿತಿಯ ಮಾದರಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ 14–16 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2024ರಂದು ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಭಾಗವಾಗಿ ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯ ತಜ್ಞರ ಸ್ಥಳ ಭೇಟಿಗಾಗಿ 25–26 ನವೆಂಬರ್ 2024ರಂದು ಸ್ಥಳ ಭೇಟಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.
- ಯೋಜನೆಯ ಯೋಜನಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ **ಡಿಸೆಂಬರ್ 2023ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 2024**ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಆರ್‌ಎಂ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನಿರ್ಧಾರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿತು. ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಯಿತು.

ಕಾರ್ಯವಿಭಾಗ 2

- ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಸರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಗ್ರಹ ಚಿತ್ರಗಳ ದಾಖಲೆ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.
- ಸ್ಥಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳನ್ನು **24–30** ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ **2024**ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.
- ಹಕ್ಕಿಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ವಲಸೆ ಅವಧಿಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು **12–15** ಡಿಸೆಂಬರ್ **2023**ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಭಾಗವಾಗಿ ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯ ತಜ್ಞರ ಸ್ಥಳ ಭೇಟಿಯನ್ನು **25–26** ನವೆಂಬರ್ **2024**ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.
- ಪರಿಸರದ ಮೂಲಸ್ಥಿತಿ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು **14–16** ಅಕ್ಟೋಬರ್ **2024**ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಮೂಲಕ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.
- ಪರ್ಯಾಯಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.
- ವಿವಿಧ ಪರಿಸರ, ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ.
- ಪರಿಸರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲಿನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾದ ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲು ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು (ಇಎಸ್‌ಎಂಪಿ) ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಪ್ರಭಾವ ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ಯೋಜನೆಯ ನೇರ ಭೌತಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ: ಯೋಜನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುವ ಪ್ರದೇಶ. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಗಡಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಗಡಿ ಗುರುತುಗಳು ಅಥವಾ ಬೇಲಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

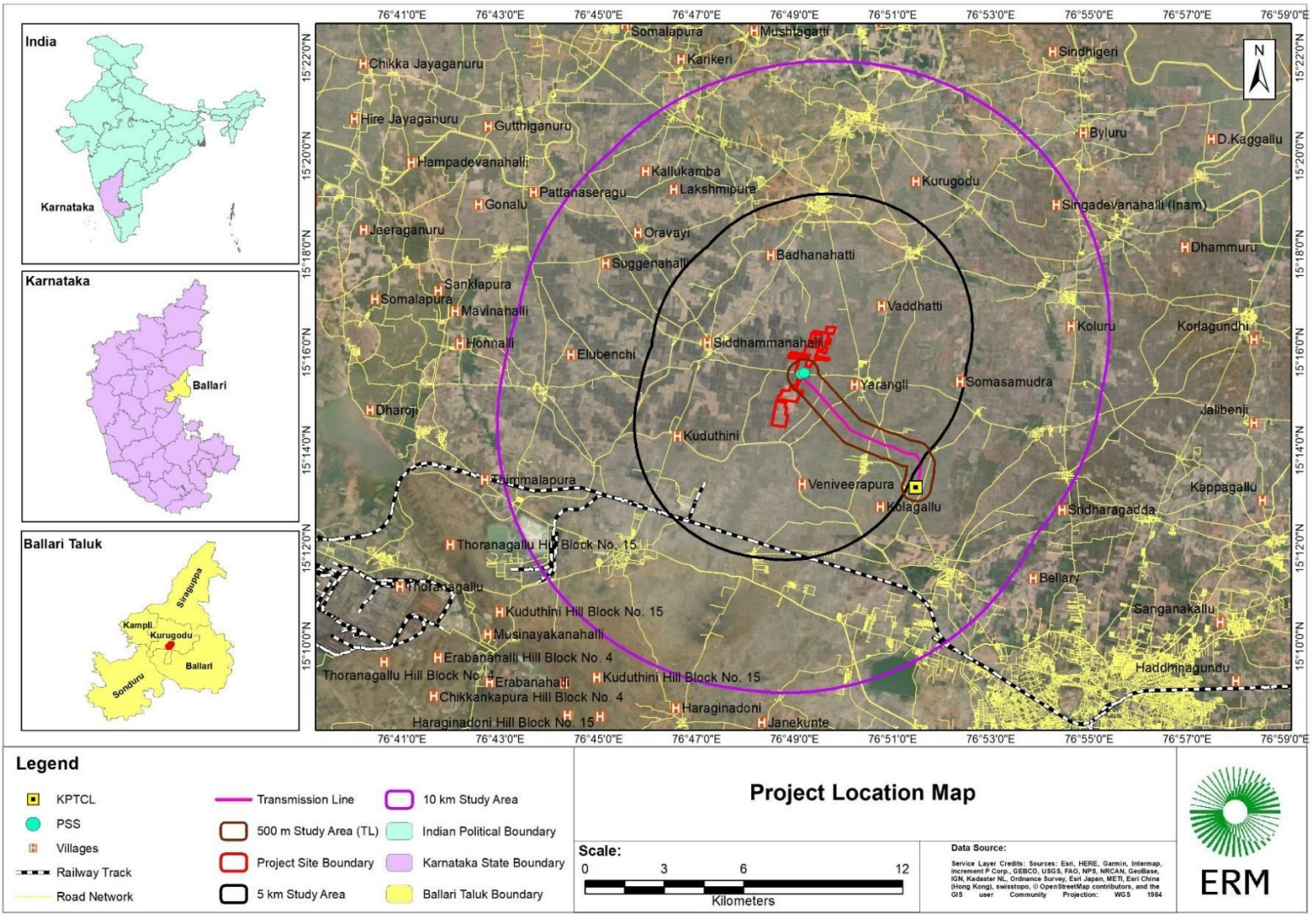
ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಭಾವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪ್ರದೇಶ: ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಥವಾ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವ ಅಂಶದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದಾದ ಪ್ರದೇಶ. ಪ್ರಭಾವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪ್ರದೇಶವು ಸ್ಥಳೀಯ (ದೂರ) ಮತ್ತು ಕಾಲಾತ್ಮಕ (ಸಮಯ) ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶ: ಇದು ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಭಾವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪ್ರದೇಶದೊಂದಿಗೆ ***100%*** ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಉಂಟಾಗಬಹುದು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುವ ಕೇಂದ್ರ ವಲಯ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಉಂಟಾಗಬಹುದು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುವ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಲಯ ಎಂದು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ವಲಯ: ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ***500 m*** ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ***2 km*** ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ವಲಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಲಯ: ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ***5 km*** ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಲಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

2.0. ಯೋಜನೆಯ ವಿವರಣೆ

ವಿವರ	ವಿವರಣೆ
ಯೋಜನೆಯ ಮಾಲೀಕರು	ಆಂಪೈರ್ ಎನರ್ಜಿ ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಫೈವ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಮತ್ತು ಆಂಪೈರ್ ಎನರ್ಜಿ ರಿಸೋರ್ಸ್ ಟೆನ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್
ಸ್ಥಳ	ಯರ್ರಿಂಗಲಿಗಿ ಮತ್ತು ಬಾದನಹಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮಗಳು, ಬಳ್ಳಾರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕರ್ನಾಟಕ
ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ	ಯೋಜನಾ ಹಂತ
ವಿದ್ಯುತ್ ರವಾನೆ	ಯೋಜನೆಯ ಗಡಿಯಿಂದ **ಆಗ್ನೇಯಕ್ಕೆ** ಸುಮಾರು 6 km ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತದ (ಕೆಪಿಟಿಸಿಎಲ್) ಕೊಳಗಲು ವಿದ್ಯುತ್ ಜಾಲ ಉಪಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ (ಜಿಎಸ್ಎಸ್) ಮೇಲ್ಮಾರ್ಗದ 110 kV ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುತ್ ರವಾನಿಸಲಾಗುವುದು.
ಒಟ್ಟು ಭೂಮಿಯ ಅಗತ್ಯ	**ಸುಮಾರು 176 ಹೆಕ್ಟೇರ್**
ಕಾರ್ಯಾರಂಭ	• ಆಂಪೈರ್ 5 (50 MWac): ಏಪ್ರಿಲ್ 2026 • ಆಂಪೈರ್ 10 (50 MWac): ಆಗಸ್ಟ್ 2026

ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು

ಭೂಮಿಯ ಬಳಕೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಅಂಶ	ವಿವರಗಳು
1.	ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರ (ಒಟ್ಟು)	ಸುಮಾರು 176 ಹೆಕ್ಟೇರ್. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಕ್ಕೆ 159.57 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ 13.2 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ 0.4 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ (ಪಿಎಸ್‌ಎಸ್) 0.8 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆಗೆ 1.2 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ 0.4 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಸೇರಿವೆ.
2.	ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಕಾರ	ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಪಡೆದ ಭೂಮಿಯು ಕಡಿಮೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಖಾಸಗಿ ಒಣ ಕೃಷಿಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ.
3.	ಗ್ರಾಮಗಳು	ಯರ್ರಿಂಗಲಿಗಿ ಮತ್ತು ಬಾದನಹಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮಗಳು, ಬಳ್ಳಾರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕರ್ನಾಟಕ
4.	ಬಾಹ್ಯ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಮಾರ್ಗ	ಎರಡೂ ವಿಶೇಷ ಉದ್ದೇಶದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ (ಎಸ್‌ಪಿವಿ) ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಅನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಯೋಜನೆಯ ಗಡಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು 6 km ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕೊಳಗಲುವಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತದ (ಕೆಪಿಟಿಸಿಎಲ್) ವಿದ್ಯುತ್ ಜಾಲ ಉಪಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ 110 kV ಬಾಹ್ಯ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ರವಾನಿಸಲಾಗುವುದು.

ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಂಶಗಳು

ಭೂರಹಿತತೆ: ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಯಾರೂ ಭೂರಹಿತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೀಡಿದ ನಂತರ, ಸುಮಾರು **60%** ಭೂಮಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ತುಂಡುಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೀಡಿದವರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಭೂಮಿ ಮಾಲೀಕರು ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿನ ಏರಿಳಿತದಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಸ್ಥಿರವಾದ ಮತ್ತು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅಂದಾಜಿಸಬಹುದಾದ ಆದಾಯದ ಮೂಲ ದೊರೆಯುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿರುವುದರಿಂದ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೀಡುವವರು ಇದನ್ನು ಭೂಬಳಕೆಯ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಪರ್ಯಾಯ ವಿಧಾನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕೃಷಿ ಮಾಡಲು ಭೂಮಿಯ ಲಭ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಹಾಗೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೀಡಿದವರು ಇತರ ಜೀವನೋಪಾಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಂಶಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ಐದನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದ ಭೂಮಿ: ಯೋಜನಾ ಪ್ರದೇಶವು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾದ ಐದನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಲಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೀಡಿದವರಲ್ಲಿ **6** ಮಂದಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಭೂಮಾಲೀಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಾಧಿಕಾರಿಯು ದೃಢಪಡಿಸಿದಂತೆ, ಸಂಬಂಧಿತ ಭೂಮಿಯ ತುಂಡುಗಳು ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಖರೀದಿಸಲಾದ ಭೂಮಿಯಾಗಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ (ಕೆಲವು ಭೂಮಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆ ನಿಷೇಧ) ಅಧಿನಿಯಮ, **1978 (**ಪಿಟಿಸಿಎಲ್ ಅಧಿನಿಯಮ)ದ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಭೂಮಿಯು ಪ್ರಸ್ತುತ ಭೂಮಿಯ ಹಕ್ಕುಪತ್ರಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಮುಂಚಿನಿಂದ ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ರೂಢಿಗತ ಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಯರ್ರಿಂಗಲಿಗಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಇತರ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಚರ್ಚೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯವು ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಂಡಿದ್ದು, ಇತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುಗಳಂತೆಯೇ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಸಮುದಾಯದವರೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೀಡಿದವರೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೀಡಿದವರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು **6** ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸೇರಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಯೋಜನಾ ಗ್ರಾಮದ ಈ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಕುಟುಂಬಗಳು ನಾಯಕ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ (ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ) ಸೇರಿದ್ದು, ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಷೆಯಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಯಕ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಮುಖ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಕುಟುಂಬಗಳೂ ಇರುವುದರಿಂದ, ಯೋಜನೆಯು ಮಾಹಿತಿ ಆಧಾರಿತ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ.

ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ: ಭೂಸ್ಥಳಾಕೃತಿ ನಕ್ಷೆ **(2011)** ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಅರಣ್ಯ ವಿಭಾಗದ ವಿಭಾಗೀಯ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಚರ್ಚೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಯೋಜನಾ ಪ್ರದೇಶದ **5 km** ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಯಾವುದೇ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲ.

ಒತ್ತುವರಿ: ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒತ್ತುವರಿ ನಡೆದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇಆರ್‌ಎಂ ತಂಡವು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುದೇ ಒತ್ತುವರಿ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ.

ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಆಸ್ತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು: ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾದ ಭೂಮಿಯೆಲ್ಲವೂ ಖಾಸಗಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯ ತುಂಡುಗಳು, ಜಾನುವಾರುಗಳ ಮೇಯಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಆಸ್ತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಸೇರಿಲ್ಲ.

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ: ಯೋಜನೆಯ ಗಡಿಯೊಳಗೆ ಯಾವುದೇ ದೇವಾಲಯ ಅಥವಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣವಿಲ್ಲ.

ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅಗತ್ಯತೆ

ಸಂಪನ್ಮೂಲ	ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತ	ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಹಂತ
ಕಾರ್ಮಿಕರು	ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 300 ಕಾರ್ಮಿಕರ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.	ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸೇರಿದಂತೆ 2–3 ಕಾಯಂ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 20 ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತಾರೆ.
ನೀರು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ 5100 m^3 ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.	ವರ್ಷಕ್ಕೆ 2304 m^3 ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.
ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು	ಸಿಮೆಂಟ್ – ತಿಂಗಳಿಗೆ 1500 ಟನ್; ಕಲ್ಲು – ತಿಂಗಳಿಗೆ 3000 ಟನ್; ಉಕ್ಕು – ತಿಂಗಳಿಗೆ 900 ಟನ್; ಮರಳು – ತಿಂಗಳಿಗೆ 3000 ಟನ್; ಬಿಟುಮೆನ್ – 60,000 ಲೀಟರ್;	ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಖಾಲಿಯಾಗುವ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.
ಇಂಧನ	ನಿರ್ಮಾಣದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 1000 ಲೀಟರ್ ಇಂಧನದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.	ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

3.0. ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಮಾನದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಚೌಕಟ್ಟು

ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಮಾನದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ, ಆರೋಗ್ಯ, ಸುರಕ್ಷತೆ, **ಕಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳು**, ಭೂಸ್ವಾಧೀನ, ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೂಲನಿವಾಸಿ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ನೀತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಗಳು;
- ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಮೂಹದ ಪರಿಸರ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆ (ಇಎಚ್ಎಸ್) ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾದ ಉತ್ತಮ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪದ್ಧತಿಗಳು (ಜಿಐಐಪಿ). ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಸರ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಹಾಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು (ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪರಿಸರ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು) ಸೇರಿವೆ;
- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಗಮದ (ಐಎಫ್ಸಿ) ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತಾ ಮಾನದಂಡಗಳು (2012);
- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಗಮದ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು: ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಮಾನದಂಡಗಳು;
- **ಆತಿಥೇಯ** ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲನಿವಾಸಿ ಜನರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಘೋಷಣೆ, ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ತತ್ವಗಳು, ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುವ ದೇಶವು ಅನುಮೋದಿಸಿರುವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನೆಯ (ಐಎಲ್ಒ) ಮೂಲಭೂತ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಾನದಂಡಗಳು ಸೇರಿವೆ;
- ಸಮುದಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಂತಹ ಇತರ ಬಾಹ್ಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಪ್ಪಂದಗಳು; ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಪ್ಪಂದಗಳು.
- ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಆರ್ಎಂ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕೆಳಗಿನ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ:
- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಗಮದ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಸೌರ ದ್ಯುತಿವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳು: ಯೋಜನಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿದಾರರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ (2015); ಮತ್ತು

ಪ್ರಮುಖ ಅನುಮತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪರವಾನಗಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿ

ಅನುಮತಿ ಅಥವಾ ಪರವಾನಗಿ	ಆಗಸ್ಟ್ 2026ರ ವೇಳೆಗೆ ಸ್ಥಿತಿ
ಪರಿಸರ ಅನುಮತಿ	ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಸರ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಧಿಸೂಚನೆ, 2006ರ ಅನುಸೂಚಿ ಎ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಸರ ಅನುಮತಿ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.
ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ/ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿ	ಕೈಗಾರಿಕಾ ವರ್ಗಗಳ ಏಕರೂಪೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯ 2016ರ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು 'ಶ್ವೇತ ವರ್ಗ'ದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿ ಪಡೆಯುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.
ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಅನುಮತಿ	ಅಪಾಯಕಾರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ನಿಯಮಗಳು, 2019ರ ಪ್ರಕಾರ, 'ಶ್ವೇತ ವರ್ಗ'ದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಅನುಮತಿ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

4.0. ಪರ್ಯಾಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

1. ಯೋಜನೆ ಇರುವ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಹೋಲಿಕೆ
2. ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಮೂಲಗಳು
3. ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯ ಸ್ಥಳಗಳು

ಯೋಜನೆ ಇರುವ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಹೋಲಿಕೆ

ಈ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾದ "ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲದ" ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪರಿಸರ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಹವಾಮಾನ ಒಪ್ಪಂದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ನೀಡಿರುವ ಬದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು 2022ರ ವೇಳೆಗೆ 175 GW ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ದೇಶದ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, 2027ರ ವೇಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ 10,000 MW ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ನೀತಿ 2022–2027ಕ್ಕೂ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಛಾವಣಿಗಳ ಮೇಲೆ 1,000 MW ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದೂ ಸೇರಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸದಿದ್ದರೆ, ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದರೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪರ್ಯಾಯ ವಿಧಾನಗಳು

ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಪ್ರಕಾರ, 2031–32ರ ವೇಳೆಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಇಂಧನ ಬಳಕೆಯು ನಾಲ್ಕರಿಂದ ಐದು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ದೇಶದ ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು, ತೈಲ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲ, ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ, ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ಪವನ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೇರಿದ್ದರೂ, ಸುಮಾರು 50% ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಪ್ರಮುಖ ಇಂಧನ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಸೌರ ಶಕ್ತಿಯು ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ, ಅಕ್ಷಯ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಪರ್ಯಾಯ ಇಂಧನ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಇದು ಕಡಿಮೆ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ, ವೆಚ್ಚದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ವಿದ್ಯುತ್ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಆಧಾರಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ kWh ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹೊರಸೂಸುವ ಇಂಗಾಲದ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ (CO_2) ಪ್ರಮಾಣವು ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳಿಗಿಂತ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉಪಕರಣಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆಯಾದರೂ, ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರಮಾಣವು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯ ಸ್ಥಳಗಳು

ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳು ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಮತ್ತು ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳಾಗಿದ್ದು, ಅವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸೂರ್ಯನ ವಿಕಿರಣ ಶಕ್ತಿಯ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 250–300 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ಲಭ್ಯವಿದ್ದು, ದಿನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರ್‌ಗೆ ಸರಾಸರಿ 4 ರಿಂದ 6 kWh ಸೌರ ವಿಕಿರಣ ಶಕ್ತಿ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಸೌರ ದ್ಯುತಿವಿದ್ಯುತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿ MW ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 1.5 ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಷ್ಟು ಮತ್ತು ಸೌರ ಉಷ್ಣ ವಿದ್ಯುತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿ MW ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 2.5 ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳವರೆಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ.

ಸೌರ ವಿಕಿರಣದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ನಕ್ಷೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳವು ದಿನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರ್‌ಗೆ 5.5–6.00 kWh ಸೌರ ವಿಕಿರಣ ಶಕ್ತಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸ್ಥಳವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

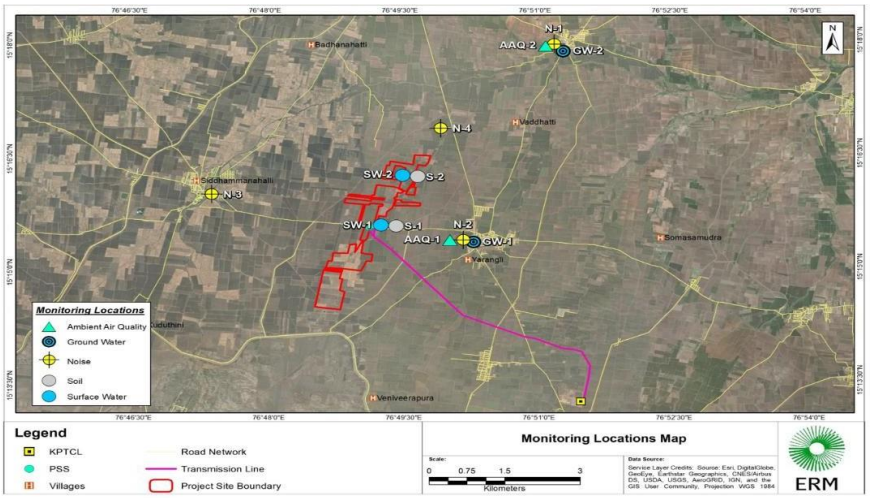
ಯೋಜನೆಯ ಪರ್ಯಾಯ ವಿನ್ಯಾಸ

ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಆಂಪೈರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಯಾವುದೇ ಪರ್ಯಾಯ ಸ್ಥಳ ಅಥವಾ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಮಾರ್ಗದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆಂಪೈರ್ ತಂಡದೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಚರ್ಚೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಳಗಿನ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು:

- ವಿದ್ಯುತ್ ಜಾಲ ಉಪಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಮಾರ್ಗವು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಉದ್ದದ್ದಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು;
- ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು;
- ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗಿಂತ ಬೀಳುಭೂಮಿ, ಪಾಳುಭೂಮಿ ಅಥವಾ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು;
- ಭೂರಹಿತತೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು; ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಭೂಮಾಲೀಕರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಪಡೆಯದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಆ ಭೂಮಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಆಂಪೈರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಂಪರ್ಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು;
- ಯೋಜನೆಯು ಯಾವುದೇ ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶದ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು;
- ಯೋಜನೆಯು ಯಾವುದೇ ಪುರಾತತ್ವ ಅಥವಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು;
- ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಮಾರ್ಗವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ ಅಥವಾ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯದಂತಹ ಯಾವುದೇ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು; ಮತ್ತು
- ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.

5.0. ಪರಿಸರದ ಮೂಲಸ್ಥಿತಿ

ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಶಬ್ದದ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲದ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೂಲಸ್ಥಿತಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು, ಪರಿಸರ ತಜ್ಞರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರೀಕ್ಷಾ ಮತ್ತು ಮಾಪನಾಂಕ ನಿರ್ಣಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಮಾನ್ಯತಾ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ (ಎನ್‌ಎಬಿಎಲ್) ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಮೆಸರ್ಸ್ ಮಿತ್ರ ಎಸ್ ಕೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೊಂದಿಗೆ 14 ರಿಂದ 16 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2024ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು. ಇಆರ್‌ಎಂ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ತಂಡವು 24 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2024ರಿಂದ 30 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2024ರವರೆಗೆ ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿತು. ವಲಸೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ವಲಸೆ ಅವಧಿಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು 12 ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಿಂದ 15 ಡಿಸೆಂಬರ್ 2023ರವರೆಗೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗಿನ ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಆರ್‌ಎಂ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನ ತಂಡವು 25 ರಿಂದ 26 ನವೆಂಬರ್ 2024ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿತು.

ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ

- ಕೇಂದ್ರ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಂಡಳಿಯು (ಸಿಜಿಡಬ್ಲ್ಯೂಬಿ) ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಾಹಿತಿ ಕೈಪಿಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅಂತರ್ಜಲ ಲಭ್ಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 'ಸುರಕ್ಷಿತ' ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಅಂತರ್ಜಲದ ಮೂಲಸ್ಥಿತಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಎರಡು ಅಂತರ್ಜಲ ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮಾನದಂಡವಾದ ಐಎಸ್ 10500:2012ರಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ಅನುಮತಿಸಬಹುದಾದ ಮಿತಿಗಳೊಳಗೆ ಇವೆ.
- ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯ (ಸಿಪಿಸಿಬಿ) ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾನದಂಡಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಎಲ್ಲಾ ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರಿನ ಮಾದರಿಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವು 'ಸಿ' ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಈ ವರ್ಗದ ನೀರನ್ನು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸೋಂಕು ನಿವಾರಣೆಯ ನಂತರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲವಾಗಿ ಬಳಸಲು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಗಾಳಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಎರಡೂ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ (ಎಎಕ್ಯೂ-1 ಮತ್ತು ಎಎಕ್ಯೂ-2) ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಗಾಳಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ (ಎನ್‌ಎಎಕ್ಯೂಎಸ್) ಅನುಗುಣವಾಗಿವೆ.

ಹಗಲಿನ ಸಮಾನ ಶಬ್ದ ಮಟ್ಟಗಳು (dB [A])			
ಸ್ಥಳ	ಹಗಲಿನ L_{eq}	ಸಿಪಿಸಿಬಿ ಮಿತಿ	ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ/ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಗಮದ ಮಿತಿ
ಎನ್‌ಕ್ಯೂ 1	54.2	55	55
ಎನ್‌ಕ್ಯೂ 2	53.8		
ಎನ್‌ಕ್ಯೂ 3	52		
ಎನ್‌ಕ್ಯೂ 4	53.2		
ರಾತ್ರಿಯ ಸಮಾನ ಶಬ್ದ ಮಟ್ಟಗಳು (dB [A])			
ಸ್ಥಳ	ರಾತ್ರಿಯ L_{eq}	ಸಿಪಿಸಿಬಿ ಮಿತಿ	ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ/ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಗಮದ ಮಿತಿ
ಎನ್‌ಕ್ಯೂ 1	41.9	45	45
ಎನ್‌ಕ್ಯೂ 2	43.7		
ಎನ್‌ಕ್ಯೂ 3	42.8		
ಎನ್‌ಕ್ಯೂ 4	43.2		

ಬಿಎಂಟಿಪಿಸಿ ಅಪಾಯಸಾಧ್ಯತಾ ನಕ್ಷಾಸಂಗ್ರಹದ (3ನೇ ಆವೃತ್ತಿ, 2019) ಪ್ರಕಾರ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳ ಅಪಾಯಗಳು

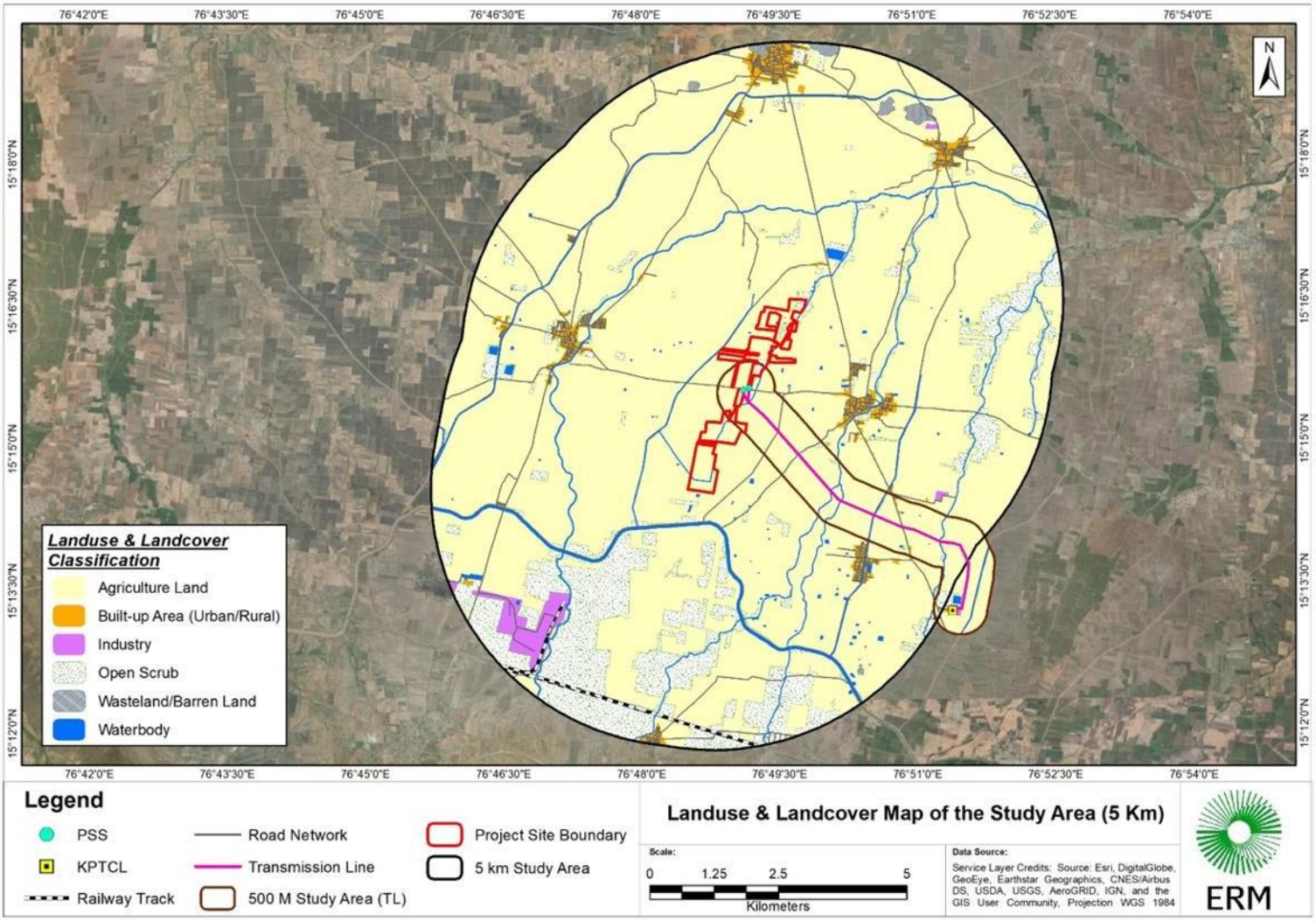
ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು	ವಿವರಗಳು
ಭೂಕಂಪ	ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಟ್ಟಡ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಉತ್ತೇಜನ ಮಂಡಳಿಯು (ಬಿಎಂಟಿಪಿಸಿ) ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳ ನಕ್ಷೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳವು ಕಡಿಮೆ ಹಾನಿಯ ಅಪಾಯವಿರುವ ವಲಯದಲ್ಲಿ (ಎಂಎಸ್‌ಕೆ VI) ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.
ಬಿರುಗಾಳಿಯ ಅಪಾಯ	ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಬಿಎಂಟಿಪಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳ ನಕ್ಷೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳವು ಕಡಿಮೆ ಹಾನಿಯ ಅಪಾಯವಿರುವ ವಲಯದಲ್ಲಿ (ಗಾಳಿಯ ಮೂಲ ವೇಗ 33 m/sec) ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.
ಪ್ರವಾಹ	ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಬಿಎಂಟಿಪಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳ ನಕ್ಷೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳವು ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಲ್ಲ.
ಭೂಕುಸಿತ	ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಬಿಎಂಟಿಪಿಸಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳವು ಭೂಕುಸಿತ ಸಂಭವಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ.

ಶಬ್ದ ಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

- ಅಧ್ಯಯನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗಿನ ನಾಲ್ಕು ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಶಬ್ದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಲಾ ಒಂದು ಬಾರಿ ಅಳೆಯಲಾಯಿತು.
- ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಾಖಲಾದ ಸಮಾನ ಶಬ್ದ ಮಟ್ಟದ (ಎಲ್‌ಇಕ್ಯೂ) ಮೌಲ್ಯಗಳು ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ಹಗಲಿನ 55 dB(A) ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿಯ 45 dB(A) ಮಿತಿಗಳೊಳಗೆ ಇವೆ. ಇದು ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಶಬ್ದ ಅಡಚಣೆಗಳಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ವಾಹನ ಸಂಚಾರವು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರಿಸರದ ಮೂಲಸ್ಥಿತಿ (ಮುಂದುವರಿಕೆ)

ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಭೂಬಳಕೆ

ಸ್ಥಳೀಯ ಭೂಸ್ಥಳಾಕೃತಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು

ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಮತಟ್ಟಾದ ಭೂಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಏರಿಳಿತವಿರುವ ಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಹಲವಾರು ಸಣ್ಣ ಜಲಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ತೊರೆಗಳಿವೆ. ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದ ಎತ್ತರವು ಸರಾಸರಿ ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ 422 m ನಿಂದ 462 m ವರೆಗೆ ಇದೆ.

ಭೂಆಕೃತಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಜಲವಿಜ್ಞಾನ

ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಉತ್ತರ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದ ಭಾಗವೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದು. ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಮರಗಳಿಲ್ಲದ, ವಿಶಾಲವಾದ ಮತ್ತು ಬಹುತೇಕ ಏಕರೂಪದ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿ ಭೂದೃಶ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳಂತಹ ಭೂಪ್ರದೇಶ, ಬೆಟ್ಟಗಳು ಮತ್ತು ಬೆಟ್ಟಸಾಲುಗಳು ಉತ್ತರ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಗಡಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಹರಿಯುವ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಮುಖ ನೀರು ಹರಿಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.
ಭೂಜಲವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಜಿಲ್ಲೆಯು ಆರ್ಕಿಯನ್ ಯುಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಗ್ರಾನೈಟಿಕ್ ನೈಸ್, ನಂತರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಗ್ರಾನೈಟ್ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ಟ್ ಶಿಲಾರಚನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕಠಿಣ ಶಿಲೆಗಳ ಭೂಪ್ರದೇಶದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಹಳೆಯ ನದಿಪಾತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾನೈಟ್ ಮತ್ತು ನೈಸ್ ಶಿಲೆಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪ್ರವಾಹ ಮೈದಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಕ್ಕಲು ಮಣ್ಣಿನ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳು ಕೂಡ್ಲಿಗಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ಸಿರುಗುಪ್ಪ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿನ ಹಗರಿ ನದಿಪಾತ್ರದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಣ್ಣು ಗ್ರಾನೈಟ್, ನೈಸ್ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ಟ್ ಶಿಲೆಗಳಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ. ತೊರೆಗಳ ಪಾತ್ರಗಳ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಕಪ್ಪು ಮತ್ತು ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಮಣ್ಣಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತ ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಗೋಡುಮಣ್ಣು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಣ್ಣು ನೈಸ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾನೈಟ್ ಶಿಲೆಗಳಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡಿದ್ದು, ನೀರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹಾದುಹೋಗುವ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಕ್ಷಾರೀಯ ಸ್ವಭಾವದ್ದಾಗಿದೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಪದರದ ದಪ್ಪವು 0.2 ರಿಂದ 1.00 m ವರೆಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನೀರು ಹರಿಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಜಲಮೂಲಗಳು

ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳವು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಉಪಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಋತುಮಾನಾಧಾರಿತ ನೀರು ಹರಿಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ.
ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕೆಳಕಂಡಂತಿವೆ:

- ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ನೀರು ಹರಿಯುವ ಕಾಲುವೆ ಅಥವಾ ನೀರಾವರಿ ಕಾಲುವೆಯೊಂದು ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸ್ಥಳೀಯ ನೀರಾವರಿ ನೀರನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಮೇಲ್ಮೈ ಹರಿವಿನ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರಬಹುದು.
- ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಹಲವಾರು ಸಣ್ಣ ಋತುಮಾನಾಧಾರಿತ ತೊರೆಗಳು (ಹಳ್ಳಗಳು) ಇವೆ. ಈ ನೀರಿನ ಹರಿವಿನ ಮಾರ್ಗಗಳು ಕಿರಿದಾಗಿದ್ದು, ಆಳ ಕಡಿಮೆ ಹೊಂದಿವೆ ಮತ್ತು ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ನೀರು ಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೈಋತ್ಯ ಮುಂಗಾರು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮೈ ಹರಿವಿನ ನೀರನ್ನು ಇವು ಸಾಗಿಸುತ್ತವೆ.
- ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ರಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಕೊಳಗಳು (ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಕೊಳಗಳು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರಿನ ಕೆರೆಗಳು) ಇವೆ. ಈ ರಚನೆಗಳು ಮಳೆನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.
- 5 km ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಋತುಮಾನಾಧಾರಿತ ಜಲಮೂಲಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮುಂಗಾರು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಮಳೆನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಮುಂಗಾರು ನಂತರದ ಅವಧಿ ಹಾಗೂ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೇಣ ಒಣಗುತ್ತವೆ.

5.1. ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಸ್ಥಿತಿ

ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸ್ಥಳ ಭೇಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ:

- ಡಿಸೆಂಬರ್ 2023: 12 ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಿಂದ 15 ಡಿಸೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ: ಹಕ್ಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಬಾವಲಿಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ವಲಸೆ ಅವಧಿಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ.
- ನವೆಂಬರ್ 2024: 25 ನವೆಂಬರ್‌ನಿಂದ 26 ನವೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ: ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಭಾಗವಾಗಿ ಸ್ಥಳ ಭೇಟಿ.

ಆವಾಸಸ್ಥಾನ ಸಮೀಕ್ಷೆ

ವರ್ಗೀಕರಣ ಪದ್ಧತಿ	ವರ್ಗೀಕರಣ
ಚಾಂಪಿಯನ್ ಮತ್ತು ಸೇಠ್ ವರ್ಗೀಕರಣ	ದಕ್ಷಿಣದ ಮುಳ್ಳಿನ ಕಾಡು (6A/C1); ದಕ್ಷಿಣದ ಮುಳ್ಳಿನ ಪೊದೆಸಸ್ಯ ಪ್ರದೇಶ (6A/DS1)
ಭಾರತದ ಜೈವಿಕ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು	6D: ದಖನ್ ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪ – ದಕ್ಷಿಣ ದಖನ್
ಕೃಷಿ ಪರಿಸರ ಉಪಪ್ರದೇಶ (ಐಸಿಎಆರ್)	ಪೂರ್ವ ಘಟ್ಟಗಳು, ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ದಖನ್ (ಕರ್ನಾಟಕ) ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿ
ಕೃಷಿ-ಹವಾಮಾನ ವಲಯ (ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗ)	ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳ ಪ್ರದೇಶ (X)
ಕೃಷಿ-ಹವಾಮಾನ ವಲಯ (ಎನ್‌ಎಆರ್‌ಪಿ)	ಕೊರತೆಯ ವಲಯ (MH-6)

ಸ್ಥಳ ಭೇಟಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳ ವಿಧಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಲಿನ 5 ಕಿ.ಮೀ. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತು.. ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗಳು, ಬೀಳುಬಿಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಸ್ಯವರ್ಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಂಡುಬರುವ ಬೀಳುಭೂಮಿಗಳು ಹಾಗೂ ಪೊದೆಸಸ್ಯಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಮಾನವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಮಾರ್ಪಾಡಾದ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಗಮದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತಾ ಮಾನದಂಡ 6ರ (ಐಎಫ್‌ಸಿ ಪಿಎಸ್6) ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಪೊದೆಸಸ್ಯಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕಲ್ಲು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಆಶ್ರಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಮೇಯಿಸುವಿಕೆಯಂತಹ ಮಾನವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಈ ಪೊದೆಸಸ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿವೆ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪೊದೆಸಸ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಸ್ಯವರ್ಗದ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡಾದ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಸ್ಯವರ್ಗದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 58 ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ ಅಥವಾ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ15 ಪ್ರಭೇದಗಳು ಯೋಜನಾ ಪ್ರದೇಶದ ಸುತ್ತಲಿನ 5 km ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ವರದಿಯಾದ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ 32 ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಒಕ್ಕೂಟವು (ಐಯುಸಿಎನ್, ಆವೃತ್ತಿ 2025-2) ಇನ್ನೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪ್ರಭೇದವನ್ನು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಎರಡು ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ದತ್ತಾಂಶ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ 23 ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಕಾಳಜಿಯ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ತೇಗದ ಮರ [ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದ (ಇಎನ್) (ಐಯುಸಿಎನ್ ಆವೃತ್ತಿ 2025-2)] ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದ ಸುತ್ತಲಿನ 5 km ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ, ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದ ಗಡಿಯೊಳಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಿಮಾಡಲಾದ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ 24 ಮರಗಳ ಪ್ರಭೇದಗಳು, 31 ಮೂಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೊದೆಸಸ್ಯಗಳ ಪ್ರಭೇದಗಳು, 1 ಹುಲ್ಲಿನ ಪ್ರಭೇದ ಹಾಗೂ 2 ಬಳ್ಳಿಗಳ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಸೇರಿವೆ.

ಪ್ರಾಣಿಸಂಕುಲದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನೇರ ವೀಕ್ಷಣೆ, ಪರೋಕ್ಷ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳು (ಸಗಣಿ, ಹಿಕ್ಕೆಗಳು, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮಲ, ಹೆಜ್ಜೆಗುರುತುಗಳು, ಪರಚಿದ ಗುರುತುಗಳು, ಬಿಲಗಳು, ಗೂಡುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ) ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸಲಾಯಿತು:

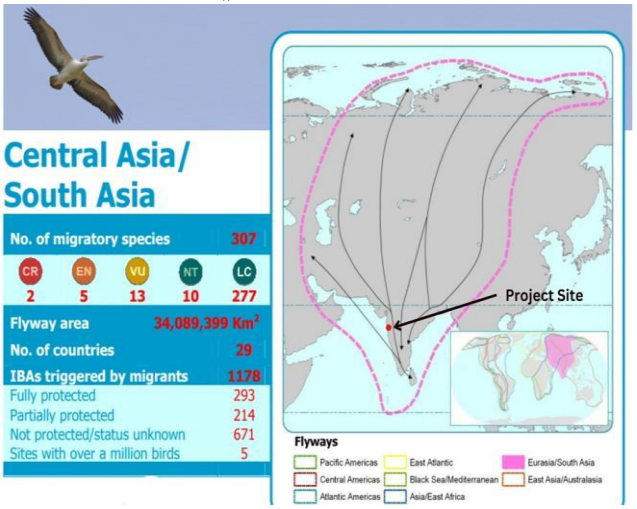
ಸರೀಸೃಪಗಳು ಮತ್ತು ಉಭಯಚರಗಳು: ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು **20** ಸರೀಸೃಪ ಮತ್ತು ಉಭಯಚರ ಪ್ರಭೇದಗಳು ವರದಿಯಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಎರಡು ಪ್ರಭೇದಗಳು ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ವರದಿಯಾದ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ **18** ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಕಾಳಜಿಯ ಪ್ರಭೇದಗಳೆಂದು ಮತ್ತು ಎರಡು ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಅಪಾಯದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆರು ಪ್ರಭೇದಗಳು ಅನುಸೂಚಿ Iರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಏಳು ಪ್ರಭೇದಗಳು ಅನುಸೂಚಿ IIರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ.

ಪಕ್ಷಿಸಂಕುಲ: ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು **161** ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ[2 3]. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ **86** ಪ್ರಭೇದಗಳು ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ **69** ಪ್ರಭೇದಗಳು ಗರಿಷ್ಠ ವಲಸೆ ಅವಧಿಯ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಒಟ್ಟು **161** ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ **4** ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಒಕ್ಕೂಟದ (ಐಯುಸಿಎನ್) ಆವೃತ್ತಿ **2026-1**ರ ಪ್ರಕಾರ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, **43** ಪ್ರಭೇದಗಳು ವಲಸೆ ಹಕ್ಕಿಗಳಾಗಿವೆ.

ಸಸ್ತನಿಗಳು: ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ **14** ಸಸ್ತನಿ ಪ್ರಭೇದಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ ಅಥವಾ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ **10** ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ ವನ್ಯಜೀವಿ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, **1972**ರ ಅನುಸೂಚಿ Iರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಬಾನೆಟ್ ಮಕಾಕ್ [ಮಕಾಕಾ ರೇಡಿಯಾಟಾ; ವಿಯು (ಐಯುಸಿಎನ್ ಆವೃತ್ತಿ **2025-2)]** ಮತ್ತು ಸೋಮಾರಿ ಕರಡಿ [ಮೆಲರ್ಸಸ್ ಉರ್ಸಿನಸ್; ವಿಯು (ಐಯುಸಿಎನ್ ಆವೃತ್ತಿ **2025-2)]** ಎಂಬ **2** ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ದುರ್ಬಲ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ (ಐಯುಸಿಎನ್ ಆವೃತ್ತಿ **2025-2).** ಒಟ್ಟು **14** ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ **4** ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಾನೆಟ್ ಮಕಾಕ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಮಾರ್ಗದಿಂದ **1 km** ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಮಾನವ ವಸತಿಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ವಲಸೆ ಮಾರ್ಗಗಳು

ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳವು ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ವಲಸೆ ಮಾರ್ಗದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದ ಸುತ್ತಲಿನ 5 km **ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 43 ವಲಸೆ ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಭೇದಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ ಅಥವಾ ಕಂಡುಬಂದಿ**. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರೇಟರ್ ಸ್ಪಾಟೆಡ್ ಈಗಲ್ (ಕ್ಲಾಂಗಾ ಕ್ಲಾಂಗಾ) - ವಿಯು, ಕಾಮನ್ ಪೋಚಾರ್ಡ್ (ಅಯ್ಥ್ಯಾ ಫೆರಿನಾ) - ವಿಯು, ಬಾರ್-ಹೆಡೆಡ್ ಗೂಸ್ (ಅನ್ಸರ್ ಇಂಡಿಕಸ್) - ಎಲ್‌ಸಿ, ಮಾಂಟೆಗ್ಯೂಸ್ ಹ್ಯಾರಿಯರ್ (ಸರ್ಕಸ್ ಪೈಗಾರ್ಗಸ್) - ಎಲ್‌ಸಿ, ಪ್ಯಾಲಿಡ್ ಹ್ಯಾರಿಯರ್ (ಸರ್ಕಸ್ ಮ್ಯಾಕ್ರೋರಸ್) - ಎಲ್‌ಸಿ, ವೆಸ್ಟರ್ನ್ ಮಾರ್ಷ್ ಹ್ಯಾರಿಯರ್ (ಸರ್ಕಸ್ ಏರುಗಿನೋಸಸ್), ಡೆಮೊಯಿಸೆಲ್ ಕ್ರೇನ್ (ಆಂಥ್ರೊಪೊಯಿಡೀಸ್ ವಿರ್ಗೊ) - ಎಲ್‌ಸಿ ಮತ್ತು ಕಾಮನ್ ಸ್ಯಾಂಡ್‌ಪೈಪರ್ (ಆಕ್ಟಿಟಿಸ್ ಹೈಪೋಲ್ಯೂಕೋಸ್) - ಎಲ್‌ಸಿ ಸೇರಿವೆ.

5.1. ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಸ್ಥಿತಿ (ಮುಂದುವರಿದಿದೆ)

ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ

ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಕಾರ	ವಿವರಣೆ	ತೀರ್ಮಾನ
ತೆರೆದ ಪೊದೆಸಸ್ಯ ಪ್ರದೇಶ (ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಲಿನ 5 km ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶ)	ಈ ಆವಾಸಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳೆಂದರೆ ಪ್ರೊಸೋಪಿಸ್ ಸಿನೆರಾರಿಯಾ (ಎಲ್.) ಡ್ರೂಸ್, ಬೇವು [ಅಜಾಡಿರಾಕ್ಟಾ ಇಂಡಿಕಾ; ಎಲ್‌ಸಿ (ಐಯುಸಿಎನ್ ಆವೃತ್ತಿ 2025-2)], ಬೋಸ್ವೆಲಿಯಾ ಸೆರಾಟಾ ಬೆಂಥ್. [ಎನ್‌ಇ; ಐಯುಸಿಎನ್ ಆವೃತ್ತಿ 2025-2], ಸೆನೆಗಾಲಿಯಾ ಸೆನೆಗಲ್ [ಎನ್‌ಇ (ಐಯುಸಿಎನ್ ಆವೃತ್ತಿ 2025-2)], ಕ್ಯಾಲೋಟ್ರೋಪಿಸ್ ಗಿಗಾಂಟಿಯಾ [ಎನ್‌ಇ (ಐಯುಸಿಎನ್ ಆವೃತ್ತಿ 2025-2)], ವಚೆಲಿಯಾ ನಿಲೋಟಿಕಾ [ಎಲ್‌ಸಿ (ಐಯುಸಿಎನ್ ಆವೃತ್ತಿ 2025-2)], ವಚೆಲಿಯಾ ಲ್ಯುಕೋಫ್ಲೋಯಾ [ಎಲ್‌ಸಿ (ಐಯುಸಿಎನ್ ಆವೃತ್ತಿ 2025-2)], ಜಿಜಿಫಸ್ ಮೌರಿಟಿಯಾನಾ [ಎನ್‌ಇ (ಐಯುಸಿಎನ್ ಆವೃತ್ತಿ 2025-2)] ಮತ್ತು ಜಿಜಿಫಸ್ ಜೈಲೋಪೋರಾ [ಎನ್‌ಇ (ಐಯುಸಿಎನ್ ಆವೃತ್ತಿ 2025-2)]. ಪೊದೆಸಸ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದಾದ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ (ಕೇವಲ ಸುಮಾರು 7% ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ). ಆದ್ದರಿಂದ, ಇವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಜಾನುವಾರುಗಳ ಮೇಯಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಶಾಶ್ವತ ಮತ್ತು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಜನವಸತಿಗಳ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಈ **ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳು ಹದಗೆಟ್ಟಿವೆ**.	ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಪಾಡಾದ ಆವಾಸಸ್ಥಾನ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು (ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಗಮದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತಾ ಮಾನದಂಡ 6ರ ಆವಾಸಸ್ಥಾನ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ).
ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ (ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಲಿನ 5 km ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶ)	ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುವ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಡಗಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ [ಕ್ಯಾಪ್ಸಿಕಮ್ ಆನ್ಯುಮ್; ಎಲ್‌ಸಿ (ಐಯುಸಿಎನ್ ಆವೃತ್ತಿ 2025-2)], ರಾಗಿ [ಎಲ್ಯೂಸಿನ್ ಕೊರಕಾನಾ; ಎನ್‌ಇ (ಐಯುಸಿಎನ್ ಆವೃತ್ತಿ 2025-2)] ಮತ್ತು ಉದ್ದು [ವಿಗ್ನಾ ಮುಂಗೋ; ಎನ್‌ಇ (ಐಯುಸಿಎನ್ ಆವೃತ್ತಿ 2025-2)] ಸೇರಿವೆ.	**ಈ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡಾದ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.**
ಜಲಮೂಲಗಳು (ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಲಿನ 5 km ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶ)	ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾದ ಜಲಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಕಾಲುವೆಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಜಲಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ವಲಸೆ ಬರುವ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಸೇರುವ ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.	ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೈಸರ್ಗಿಕ **ಆವಾಸಸ್ಥಾನವೆಂದು** ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.

ನಿರ್ಣಾಯಕ ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ಅನ್ವಯತೆ

ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದ ಸುತ್ತಲಿನ 5 km ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶವಿಲ್ಲ. ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶವಾದ ದರೋಜಿ ಕರಡಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯವು ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಿಂದ (ಅಂದರೆ ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರದಿಂದ) ವಾಯವ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 16 km ದೂರದಲ್ಲಿದೆ ಹಾಗೂ ಕೆಪಿಟಿಸಿಎಲ್ ಉಪಕೇಂದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಮಾರ್ಗದ ಭಾಗದಿಂದ ಸುಮಾರು 22 km ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದ ಸುತ್ತಲಿನ 5 km ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಮುಖ ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಲ್ಲ. ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದ ಪ್ರಮುಖ ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಾದ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯವು [ಪ್ರಮುಖ ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರದೇಶದ ಮಾನದಂಡಗಳು: ಎ1 (ಅಪಾಯದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳು), ಎ4ಐ (**ಒಂದು ಪ್ರಭೇದದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ 1%ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು**), ಎ4ಐಐ (ಜಲಪಕ್ಷಿಗಳ ಗುಂಪುಗೂಡುವಿಕೆ)] ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಿಂದ ವಾಯವ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 51 km ದೂರದಲ್ಲಿದೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ದತ್ತಾಂಶವು ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಸೇರುವ ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ರಿವರ್ ಟರ್ನ್ [ಸ್ಟರ್ನಾ ಔರಾಂಟಿಯಾ; ವಿಯು (ಐಯುಸಿಎನ್ ಆವೃತ್ತಿ 2025-2)], ಗ್ರೇಟರ್ ಸ್ಪಾಟೆಡ್ ಈಗಲ್ [ಕ್ಲಾಂಗಾ ಕ್ಲಾಂಗಾ; ವಿಯು (ಐಯುಸಿಎನ್ ಆವೃತ್ತಿ 2025-2)] ಮತ್ತು ಕಾಮನ್ ಪೋಚಾರ್ಡ್ [ಅಯ್ಥ್ಯಾ ಫೆರಿನಾ; ವಿಯು (ಐಯುಸಿಎನ್ ಆವೃತ್ತಿ 2025-2)] ಸೇರಿವೆ. ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳವು ಮಾನವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿರುವ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಸುತ್ತಲಿನ 5 km ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯಗಳು, ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು ಅಥವಾ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಂತಹ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಗೂಡುವ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಅಥವಾ ಪರಿಸರ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಒದಗಿಸಲು ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೂಕ್ತತೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ.

ಬಾನೆಟ್ ಮಕಾಕ್ ಕೋತಿಗಳು [ಮಕಾಕಾ ರೇಡಿಯಾಟಾ; ವಿಯು (ಐಯುಸಿಎನ್ ಆವೃತ್ತಿ 2025-2)] ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದ ಸಮೀಪಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದ 5 km ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗಿರುವ ಕೊಳಗಲ್ಲು ಗ್ರಾಮದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಸ್ಲೋತ್ ಕರಡಿಗಳನ್ನು [ಮೆಲರ್ಸಸ್ ಉರ್ಸಿನಸ್; ವಿಯು (ಐಯುಸಿಎನ್ ಆವೃತ್ತಿ 2025-2)] ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ರಕ್ಷಿಸಿದೆ. ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳವು ಮಾನವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿರುವ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಸುತ್ತಲಿನ 5 km ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯಗಳು, ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು ಅಥವಾ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಂತಹ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ಸಸ್ತನಿ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೂಕ್ತತೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಗಮದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತಾ ಮಾನದಂಡ 6ರ (ಐಎಫ್‌ಸಿ ಪಿಎಸ್6) ಪ್ರಕಾರ, ನಿರ್ಣಾಯಕ ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಗಿಡಲಾಗಿದೆ.

5.2. ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲಸ್ಥಿತಿ

ಈ ಮೂಲಸ್ಥಿತಿ ಅಧ್ಯಯನವು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಭಾವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ವಿವರಗಳು, ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುಗಳು, ಪ್ರದೇಶದ ಭೂಬಳಕೆಯ ಮಾದರಿಗಳು, ಸಮುದಾಯದ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಹಾಗೂ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಸೇರಿವೆ.

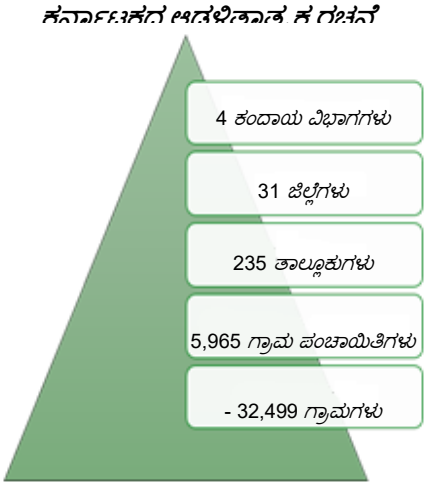
ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದ ವಿವರಗಳು

ಯೋಜನೆಯ ಗಡಿಯಿಂದ 2 km *ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗಿನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಯೋಜನೆಯ ನೇರ ಪ್ರಭಾವದ ಪ್ರದೇಶ (ಕೇಂದ್ರ ವಲಯ) ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.* 2 km *ನಿಂದ* 5 km *ನಡುವಿನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಲಯ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.*

ರಾಜ್ಯ: ಕರ್ನಾಟಕವು ಭಾರತದ ನೈಋತ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಗೋವಾ, ತೆಲಂಗಾಣ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಗಡಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದರ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಅರಬ್ಬಿ ಸಮುದ್ರವಿದೆ. ರಾಜ್ಯವು ಸುಮಾರು **1.92** ಲಕ್ಷ ಚದರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. **2011**ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ರಾಜ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು **6.11** ಕೋಟಿಯಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ಚದರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗೆ **319** ಜನರ ಜನಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕವು **30** ಜಿಲ್ಲೆಗಳು, ನಾಲ್ಕು ಆಡಳಿತ ವಿಭಾಗಗಳು, **175** ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು, **6,068** ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು, **270** ಪಟ್ಟಣಗಳು ಮತ್ತು **29,406** ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸುಮಾರು **61.3%** ಜನರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು **38.7%** ಜನರು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣವು ಸುಮಾರು **75%** ಆಗಿದ್ದು, **2001**ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ **67%**ಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ **1,000** ಪುರುಷರಿಗೆ **973** ಮಹಿಳೆಯರಿದ್ದು, ಒಟ್ಟಾರೆ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ ಅನುಪಾತವು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಮಕ್ಕಳ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ ಅನುಪಾತವು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು, **948** ಆಗಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆ: ಯೋಜನೆಯು ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯು ರಾಯಚೂರು, ವಿಜಯನಗರ, ಕೊಪ್ಪಳ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಗಡಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಬಳ್ಳಾರಿ, ಕಂಪ್ಲಿ, ಕುರುಗೋಡು, ಸಿರುಗುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಸಂಡೂರು ಎಂಬ ಐದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೂಲಸ್ಥಿತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶ: 2011ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಯರ್ರಿಂಗಲಿಗಿಯಲ್ಲಿ **1,055** ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು **5,119** ಜನರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಬಾದನಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ **1,587** ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ **8,594** ಜನರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸುಮಾರು **2,000** ಮತ್ತು **12,000** ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು **2011**ರ ಜನಗಣತಿಯ ನಂತರದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಯರ್ರಿಂಗಲಿಗಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ **1,000** ಪುರುಷರಿಗೆ **1,005** ಮಹಿಳೆಯರಿದ್ದು, ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ ಅನುಪಾತವು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ (**873**) ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ (**973**) ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ ಅನುಪಾತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಶ್ರೇಣೀಕರಣ

ಯೋಜನೆಯ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಗಣನೀಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುಗಳಿವೆ. ವಿಶಾಲ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳವರು ಸುಮಾರು 21% ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳವರು 19% ಇದ್ದು, ಯೋಜನೆಯ ನೇರ ಭೌತಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಪ್ರಮುಖ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯತರು, ಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಕುರುಬ (ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳು), ಮಾದಿಗ (ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ) ಹಾಗೂ ನಾಯಕ/ವಾಲ್ಮೀಕಿ (ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ) ಸಮುದಾಯಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಮತ್ತು ದಿನಗೂಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಈ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಭೂರಹಿತತೆಯೂ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಜನವಸತಿಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ಹೊರವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶದ ಮೇಲಿನ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಈ ಸಮುದಾಯಗಳು ಈಗಲೂ ಎದುರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಅಥವಾ ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದು, ಇತರ ಸಮುದಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಡನಾಟವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕೆಲವು ರೀತಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರವು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ, ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಜಾತಿ ಆಧಾರಿತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ವಾಸಸ್ಥಳದ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ವಿವರಗಳು

ಜನಸಂಖ್ಯಾ ವಿವರಗಳು ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ನಡುವೆ, ಅಸಮಾನತೆಗಳಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣವು 58% ಆಗಿದ್ದು, ಪುರುಷರ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣ 68% ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣ 47% ಆಗಿದೆ. ಇದು ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣದ ನಡುವೆ 21 ಶೇಕಡಾವಾರು ಅಂಶಗಳ ಅಂತರವಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಯೋಜನೆಯ ನೇರ ಭೌತಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣವು 51% ಆಗಿದ್ದು, ಪುರುಷರ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣ 62% ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣ 41% ಆಗಿದೆ.

ಬಾದನಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣವು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ (39%) ಇದ್ದು, ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳಗಲ್ಲು (57%) ಮತ್ತು ಯರ್ರಿಂಗಲಿಗಿ (59%) ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಯೋಜನೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಭಾವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣವು 60% ಆಗಿದ್ದು, ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 71% ಮತ್ತು 49% ಆಗಿವೆ. 2011ರ ಗ್ರಾಮಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಕೈಪಿಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಎಲ್ಲಾ 9 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದು, 4 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು 2 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ. ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಅಥವಾ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳು, ನಿರ್ವಹಣಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಥವಾ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಯರ್ರಿಂಗಲಿಗಿ ಮತ್ತು ಬಾದನಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಸುಮಾರು 30% ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು, 10ನೇ ತರಗತಿಯ ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕುಟುಂಬಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು, ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಬೇಕಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೂರ ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಷಕರಿಗಿರುವ ಕಾಳಜಿಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಅಡೆತಡೆಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. 5ರಿಂದ 10ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಿಯಮಿತ ಹಾಜರಾತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಶಿಕ್ಷಕರು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿಯಮಿತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಷಕರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅರಿವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಭಾಗಶಃ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮರ್ಪಕ ಲಭ್ಯತೆಯ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಲ್ಲದ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆಯು ಶಾಲೆಗಳ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೂಲಸ್ಥಿತಿ (ಮುಂದುವರಿದಿದೆ)

ಭೂಬಳಕೆಯ ಮಾದರಿ

ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದು ಒಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದ 88% ರಷ್ಟಿದೆ. ಉಳಿದಂತೆ ತೆರೆದ ಪೊದೆಸಸ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳು (7%), ಕಟ್ಟಡಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ನಿರ್ಮಾಣಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು (2%), ನೀರು ಹರಿಯುವ ಕಾಲುವೆಗಳು (2%) ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು (1%) ಸೇರಿವೆ. 2011ರ ಗ್ರಾಮಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಕೈಪಿಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಸುಮಾರು 73% ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ನೇರ ಭೌತಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ 66% ಭೂಮಿಯು ನಿವ್ವಳ ಬಿತ್ತನೆ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಬೀಳುಬಿಟ್ಟಿರುವ ಭೂಮಿಯು ಎರಡೂ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 3% ರಷ್ಟಿದೆ. ಇತರ ಭೂಬಳಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಜರು ಮತ್ತು ಕೃಷಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಭೂಮಿ (10%), ಕೃಷಿಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವ ಭೂಮಿ (9%), ಶಾಶ್ವತ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಮೇಯಿಸುವ ಭೂಮಿ (4%) ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಬಳಕೆಯಾಗದ ಪಾಳುಭೂಮಿ (2%) ಸೇರಿವೆ. ಅರಣ್ಯ **ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 22,665 ಹೆಕ್ಟೇರ್; ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 112 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಮಾತ್ರ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಭೂಬಳಕೆಯು ಕೃಷಿಯ ಮೇಲಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಲಂಬನೆ ಮತ್ತು ಸೀಮಿತ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.**

ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯ

ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಜೀವನೋಪಾಯವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. 2011ರ ಜನಗಣತಿಯ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಒಟ್ಟು ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ 27% ಜನರು ಸ್ವತಃ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದು, 46% ಜನರು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 76% ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಯವರು ದಿನಗೂಲಿ ಕೆಲಸ, ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು, ಬೋಧನೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ಸೇರಿದಂತೆ ಕೃಷಿಯೇತರ ಉದ್ಯೋಗಗಳತ್ತ ಕ್ರಮೇಣ ಮುಖಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭತ್ತ ಮತ್ತು ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಗೆ ಕಾಲುವೆ ನೀರಾವರಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ನೀರಾವರಿ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯು ಬಹುಪಾಲು ಋತುಮಾನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಇಬ್ಬರೂ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಮಹಿಳೆಯರು ಪಡೆಯುವ ದಿನಗೂಲಿಯು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಪಡೆಯುವುದು ಅಥವಾ ನೀಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿಯೇತರ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ, ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲಸಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆಯು (ಎಂಜಿಎನ್‌ಆರ್‌ಇಜಿಎ) ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಜಾನುವಾರು ಸಾಕಣೆಯೂ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಪ್ರಮುಖ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕುರುಬ ಸಮುದಾಯದ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ದನಗಳು, ಆಡುಗಳು ಮತ್ತು ಕುರಿಗಳ ಸಾಕಣೆಯಿಂದ ಪೂರಕ ಆದಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಲಿಂಗ

ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದ ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರಗಳು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ರೂಢಿಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿವೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನೆಕೆಲಸಗಳು, ಜಾನುವಾರುಗಳ ಆರೈಕೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪುರುಷರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಪದ್ಧತಿಯು ಇನ್ನೂ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 18ರಿಂದ 20 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ನಡುವೆ ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು, ಮನೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಚಾರದ ಮೇಲಿನ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು 10ನೇ ತರಗತಿಯ ನಂತರ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭೂರಹಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಮಹಿಳೆಯರು ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತವಾಗಿ ಪಡೆದ ಅಥವಾ ಜಂಟಿ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದು. ಮಹಿಳಾ ಭೂಮಾಲೀಕರೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಭೂಮಿಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದರಗಳು ಮತ್ತು ಗುತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸೀಮಿತ ಅರಿವಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅವರು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದ ಪುರುಷ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2024ರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳು, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೀಡುವವರು, ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸಮುದಾಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ಭೂಮಿ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆಯ ಭೂಮಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ತಂಡದವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ

ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ: ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಲುವೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕುಡಿಯಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ನೀರು ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಯರ್ರಿಂಗಲಿಗಿಯಲ್ಲಿ ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕೊಳವೆಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮೂರು ಖಾಸಗಿ ರಿವರ್ಸ್ ಆಸ್ಮೋಸಿಸ್ (ಆರ್‌ಒ) ನೀರು ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಘಟಕಗಳು ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೂ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶೋಧಿಸದ ನೀರನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ.
ಬಾದನಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುವ ನಾಲ್ಕು ಘಟಕಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು ಎಂಟು ಆರ್‌ಒ ನೀರು ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಘಟಕಗಳಿವೆ. ಯರ್ರಿಂಗಲಿಗಿಯ ಸುಮಾರು 80% ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳಿದ್ದರೂ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 10% ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶೌಚಾಲಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಲಭ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಬಾದನಹಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಕೊಳಗಲ್ಲು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಶೌಚಾಲಯಗಳು ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೂ, ಯರ್ರಿಂಗಲಿಗಿ ಮತ್ತು ಬಾದನಹಟ್ಟಿಯ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳ ಸದಸ್ಯರು ಬಯಲು ಶೌಚವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅರಿವಿನ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಯಸ್ಸಾದ ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ.
ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ನಡವಳಿಕೆ: ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳು (ಪಿಎಚ್‌ಎಸ್) ಇರುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ವಿಶಾಲ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಎರಡು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿವೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಯರ್ರಿಂಗಲಿಗಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಉಪಕೇಂದ್ರವಿದ್ದು, ಸ್ಥಳೀಯ ದೇವಾಲಯದ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಒದಗಿಸಿರುವ ಆಂಬ್ಯುಲೆನ್ಸ್ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಇದೆ. ತುರ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ನಿವಾಸಿಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸುಮಾರು **15 km** ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಖಾಸಗಿ ವಾಹನಗಳು, ಆಟೋರಿಕ್ಷಾಗಳು ಅಥವಾ ಆಂಬ್ಯುಲೆನ್ಸ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಅಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳ (ಎನ್‌ಸಿಡಿ) ತಪಾಸಣಾ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಗರ್ಭಿಣಿಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ರಕ್ತಹೀನತೆಯು ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ವರದಿಯಾದ ಇತರ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಯರೋಗ ಮತ್ತು ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಸೇರಿವೆ. ಆದರೆ, ಇವು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ, ತುರ್ತು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಜನರು ಸಮೀಪದ ನಗರ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.
ವಿದ್ಯುತ್:.ಯೋಜನಾ ಗ್ರಾಮಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕವಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಎಲ್ಲಾ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒದಗಿಸಲಾದ ಅಧಿಕೃತ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲ. ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಧಿಕೃತ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿರುವ ನೆರೆಹೊರೆಯವರಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಕಡಿತವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಕುಟುಂಬಗಳು ಪ್ರತಿದಿನ ಸರಾಸರಿ **4–5 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಕಡಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ**

6.0. ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಕೆಳಗಿನ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವಿಭಾಗವು ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ (ಐಎ) ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ (ಇಎಸ್ಐಎ) ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೂ, ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕವು ಪರಿಣಾಮದ ಸ್ವರೂಪ (ಸಕಾರಾತ್ಮಕ/ನಕಾರಾತ್ಮಕ), ಪರಿಣಾಮದ ಮಹತ್ವ, ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ಉಳಿಯುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು **ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.**

ನಿರ್ಮಾಣಪೂರ್ವ ಹಂತ

ಪರಿಣಾಮದ ವಿವರಣೆ	ಪರಿಣಾಮದ ಸ್ವರೂಪ	ಪರಿಣಾಮದ ಮಹತ್ವ		
		ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳಿಲ್ಲದೆ	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ
ಭೂಮಿಯ ಹಕ್ಕುದಾರರು ಕೃಷಿಯಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಭೂಮಿ ಆಧಾರಿತ ಜೀವನೋಪಾಯದ ನಷ್ಟ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಅಲ್ಪದಿಂದ ಮಧ್ಯಮ	• ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೀಡಿದ ನಂತರ **ಕೃಷಿ ಮಾಡಲು ಭೂಮಿ ಉಳಿಯದ**ಭೂಮಾಲೀಕರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಜೀವನೋಪಾಯದ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು, ಅವರನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜೀವನೋಪಾಯ ಪುನಃಸ್ಥಾಪನಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು (ಎಲ್ಆರ್ಪಿ) ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವಯಸ್ಸಿನ ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು), ಪರಿಣಾಮಗಳ ಪ್ರಮಾಣ, ಪರ್ಯಾಯ ಜೀವನೋಪಾಯಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಪುನಃಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅಥವಾ ಪರ್ಯಾಯ ಉದ್ಯೋಗ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಧ್ಯಂತರ ನೆರವಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು. • ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಪಡೆಯುವ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು, ಯೋಜನೆಯ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು (ಜಿಆರ್ಎಂ) ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೀಡುವವರಿಗೂ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಳವಳಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ದೊರೆಯಬೇಕು. ದೂರುಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ, ಆ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. • ಯೋಜನೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವನಚಕ್ರದಾದ್ಯಂತ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಪಡೆಯುವ ಮೊದಲು ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು. ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು, ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಕಳವಳಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸಲಾಯಿತು ಎಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು. • ಯಾವುದೇ ಸಂಭಾವ್ಯ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುವ ಮೊದಲು, ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಚಿತ ಸೂಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಬೇಕು.	ಅಲ್ಪ
ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಗೋಪುರಗಳ ಅಡಿಪಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಕೃಷಿ ಬಳಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಕಡಿತ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಮಧ್ಯಮ	• ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಮಾರ್ಗದ ಹಕ್ಕು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ (ಆರ್ಒಡಬ್ಲ್ಯೂ) ಹೊರಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕೋನೀಯ ಗೋಪುರಗಳ ಬಳಿ ವಿದ್ಯುತ್ ತಂತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ), ಅನ್ವಯವಾಗುವಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಹಾನಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಹಾನಿಗಳಿಗೆ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬದಲಿ ವೆಚ್ಚದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಯೋಜನೆಯು ನೀಡಬೇಕು. • ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು, ಯೋಜನೆಯ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು (ಜಿಆರ್ಎಂ) ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ (ಟಿಎಲ್) ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೂ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಳವಳಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ದೊರೆಯಬೇಕು. ದೂರುಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ, ಆ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. • ಯೋಜನೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವನಚಕ್ರದಾದ್ಯಂತ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಪಡೆಯುವ ಮೊದಲು, ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಮೊದಲು ಅಥವಾ ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು. ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು, ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಕಳವಳಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸಲಾಯಿತು ಎಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು. • ಯಾವುದೇ ಸಂಭಾವ್ಯ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುವ ಮೊದಲು, ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಚಿತ ಸೂಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಬೇಕು.	ಮಧ್ಯಮ
ಭೂಬಳಕೆದಾರರು (ಬೆಳೆ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವವರು)	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಮಧ್ಯಮ	• ಬೆಳೆ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜೀವನೋಪಾಯ ಪುನಃಸ್ಥಾಪನಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು (ಎಲ್ಆರ್ಪಿ) ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು), ಪರಿಣಾಮಗಳ ಪ್ರಮಾಣ, ಪರ್ಯಾಯ ಅವಕಾಶಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಪುನಃಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಧ್ಯಂತರ ನೆರವಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು. ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಭೂರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮೇಲೂ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಗಮನಹರಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ನೆರವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು. • ಜೀವನೋಪಾಯ ಪುನಃಸ್ಥಾಪನಾ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ಸಾಕ್ಷರತಾ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. • ವ್ಯಾಪಕ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ, ಯೋಜನೆಯ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು (ಜಿಆರ್ಎಂ) ಭೂಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ದೂರುಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ, ಆ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. • ಯೋಜನೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವನಚಕ್ರದಾದ್ಯಂತ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಪಡೆಯುವ ಮೊದಲು, ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಮೊದಲು ಅಥವಾ ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು. ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು, ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಕಳವಳಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸಲಾಯಿತು ಎಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು; ಮತ್ತು	ನಗಣ್ಯ

			• ಯಾವುದೇ ಸಂಭಾವ್ಯ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುವ ಮೊದಲು, ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಚಿತ ಸೂಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಬೇಕು.	
ಭೂಬಳಕೆದಾರರು (ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು)	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಅಲ್ಪ	• ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬಹುದು. • ವ್ಯಾಪಕ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ, ಯೋಜನೆಯ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು (ಜಿಆರ್‌ಎಂ) ಭೂಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ದೂರುಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ, ಆ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. • ಯೋಜನೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವನಚಕ್ರದಾದ್ಯಂತ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಪಡೆಯುವ ಮೊದಲು, ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಮೊದಲು ಅಥವಾ ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು. ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು, ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಕಳವಳಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸಲಾಯಿತು ಎಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು. • ಯಾವುದೇ ಸಂಭಾವ್ಯ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುವ ಮೊದಲು, ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಚಿತ ಸೂಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಬೇಕು.	ನಗಣ್ಯ
ಲಿಂಗಾಧಾರಿತ ವಿಭಿನ್ನ ಪರಿಣಾಮಗಳು	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಪ್ರಮುಖ	• ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು **ಪರಿಶೀಲಿಸಲು**,, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೀಡುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. • ಸಮಾಲೋಚಕರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾತುಕತೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರದ ಮೊತ್ತದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕುಟುಂಬದ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ, ವಿವರಿಸಬೇಕು. • ಗುತ್ತಿಗೆ ಕರಾರಿಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಯ (ಎನ್‌ಜಿಒ) ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಕುಟುಂಬ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು ಸಾಕ್ಷರತಾ ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬದ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರ ಜಂಟಿ ಸಮಾಲೋಚನೆನಡೆಸಬಹುದು. • ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಹಿಂಸಾಚಾರವನ್ನು (ಜಿಬಿವಿ) ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ (ಜಿಆರ್‌ಎಂ) ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಈ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.	ಅಲ್ಪ
ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ **ಕುಟುಂಬಗಳ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮಗಳು**	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಮಧ್ಯಮ	• ಯೋಜನೆಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲೀಕತ್ವ ಹೊಂದಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. • ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ಭೂಬಳಕೆದಾರರು ಮತ್ತು ಇತರರಿಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾದ ಜೀವನೋಪಾಯ ಪುನಃಸ್ಥಾಪನಾ ಯೋಜನೆಯು (ಎಲ್‌ಆರ್‌ಪಿ) ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕುಟುಂಬಗಳ (ಪಿಎಎಚ್‌ಗಳು) ಮೇಲೆ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕು. • ಜೀವನೋಪಾಯ ಪುನಃಸ್ಥಾಪನಾ ಯೋಜನೆಯ (ಎಲ್‌ಆರ್‌ಪಿ) ಭಾಗವಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ಸಾಕ್ಷರತಾ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.	ನಗಣ್ಯ

ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತ

ಪರಿಣಾಮದ ವಿವರಣೆ	ಪರಿಣಾಮದ ಸ್ವರೂಪ	ಪರಿಣಾಮದ ಮಹತ್ವ		
		ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳಿಲ್ಲದೆ	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ
ಭೂಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಮಧ್ಯಮ	• ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು. • ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ **ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸಿ**, ಅದರ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಬೇಕು. • ಯೋಜನೆಯ ಶಾಶ್ವತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಭೂಬಳಕೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಡಚಣೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.	ಅಲ್ಪ
ಭೂಸ್ಥಳಾಕೃತಿ ಮತ್ತು ನೀರು ಹರಿಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಅಲ್ಪ	• ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸಮತಟ್ಟುಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಭೂಸ್ಥಳಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗದಂತೆ ಯೋಜನೆಯು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. • ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ಮಳೆನೀರು ಸ್ಥಾವರದ ಗಡಿಯೊಳಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ನೀರು ಹರಿಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಹೊರಹೋಗುವಂತೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಜನೆಯು ಮಳೆನೀರು ಹರಿಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು. • **ಈಗಿರುವ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಳೆನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಬಳಸಬೇಕು.**	ನಗಣ್ಯ
ಮಣ್ಣಿನ ಸವೆತ ಮತ್ತು ಗಟ್ಟಿಯಾಗುವಿಕೆ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಅಲ್ಪ	• **ಸ್ಥಳದಿಂದ ತೆಗೆದ ಮೇಲ್ಮಣ್ಣನ್ನು**ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಾಶಿ ಮಾಡಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. • ಮಣ್ಣಿನ ಸವೆತ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟ ಕುಸಿತವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮೇಲ್ಮಣ್ಣಿನ ರಾಶಿಗಳನ್ನು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹವಾಮಾನ ಅಂಶಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. • ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಭೂದೃಶ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮೇಲ್ಮಣ್ಣನ್ನು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. • ಮಣ್ಣು ಅತಿಯಾಗಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಾರಿಗೆ ವಾಹನಗಳು, ನಿರ್ಮಾಣ ವಾಹನಗಳು, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮುಂತಾದವರ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಬೇಕು. • ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರಿನ ಹರಿವು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮಣ್ಣಿನ ಸವೆತವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಭೂಮಿಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಇಳಿಜಾರಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ನೀರು ಹರಿಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತ ಅಡ್ಡ ನೀರು ಹರಿಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. • ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ತಕ್ಷಣ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಮಣ್ಣು ಮರಳಿ ತುಂಬುವುದು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯವರ್ಗವನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. • ಮಣ್ಣಿನ ಸವೆತ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರಿನ ಹರಿವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮುಂಗಾರು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವುದು, ಪೈಲಿಂಗ್ ಕೆಲಸಗಳು, ಅಗೆಯುವ ಕೆಲಸಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.	ನಗಣ್ಯ
ಮಣ್ಣಿನ ಮಾಲಿನ್ಯ	ಮಣ್ಣಿನ ಮಾಲಿನ್ಯ	ಮಧ್ಯಮ	• ಪುರಸಭೆಯ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು (ಎಂಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ) ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿದಿನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಅದರ ವಿಲೇವಾರಿ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. • ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ನೆಲಸಮಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಧಿಕೃತ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದ ಸಂಸ್ಥರಣಾ ಹಾಗೂ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಘಟಕದ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. • ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಗಾಳಿ, ಮಳೆ, ಬಿರುಗಾಳಿ ಮುಂತಾದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹವಾಮಾನ ಅಂಶಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಶೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನೈಸರ್ಗಿಕ ನೀರು ಹರಿಯುವ ಕಾಲುವೆಗಳಿಂದ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. • ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ತೈಲ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸುರಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. • ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ನೋಂದಣಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. • ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅನುದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು ಸೋರಿಕೆಯಾದಲ್ಲಿ, ಕಲುಷಿತಗೊಂಡ ಮಣ್ಣನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವಾಗಿ ಶೇಖರಿಸಿಡಬೇಕು. • ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಗುರುತುಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ, ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವವರೆಗೆ, ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದ್ರವಗಳು ಒಳನುಗ್ಗದ ಮೇಲ್ಮೈ ಶೆಡ್ ಮತ್ತು ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವ ದ್ವಿತೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಎಂಪಿಸಿಬಿಯಿಂದ ಅಧಿಕೃತ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾದ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ (ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ಸಾಗಣೆ) ನಿಯಮಗಳು, 2016ಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. • ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಬಳಸಿದ ನಂತರ ತ್ಯಜಿಸಲಾದ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಗಳು ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು. • ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ದ್ರವ ಸೋರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೋರಿಕೆಯಾಗಿ ಚೆಲ್ಲಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಸೋರಿಕೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧನಗಳ ಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. • ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು ಸೋರಿಕೆಯಾದ ನಂತರ ತಕ್ಷಣವೇ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. • ಡೀಸೆಲ್, ತೈಲ ಮತ್ತು ಬಳಸಿದ ತೈಲವನ್ನು ಇಳಿಸುವ ಮತ್ತು ತುಂಬುವ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು. ಸೋರಿಕೆಗಳು ಸಂಭವಿಸದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಅಥವಾ ಸಂಭವಿಸಿದ ಸೋರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಬೇಕು.	ಅಲ್ಪ

ಪರಿಣಾಮದ ವಿವರಣೆ	ಪರಿಣಾಮದ ಸ್ವರೂಪ	ಪರಿಣಾಮದ ಮಹತ್ವ		
		ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳಿಲ್ಲದೆ	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ
ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಮಧ್ಯಮ	• ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿಸಲಾದ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು **ಮಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ**ಬಳಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. • ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದೊಳಗೆ ಇರುವ ಬಾವಿಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ತಡೆಬೇಲಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. • ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಜಲ ಮರುಪೂರಣ ರಚನೆಗಳಾಗಿಯೂ ಬಳಸಬೇಕು. • ಬಾವಿಗಳೊಳಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸುರಿಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. • ನೀರು ಪೂರೈಕೆಯ ಪರ್ಯಾಯ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. • ನೀರಿನ ಸಮರ್ಥ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು,.**ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಟ್ಯಾಂಕರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸೋರಿಕೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ನೀರಿನ ವ್ಯರ್ಥವನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕು.** • **ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ನೀರು ಸಮೀಪದ ನಗರ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೆ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ನೀರಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಸಲು ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಳಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.** • ಮಳೆನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಮರುಪೂರಣ ಗುಂಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅಂತರ್ಜಲ ಮರುಪೂರಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು; ಮತ್ತು • ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಮರುಚಕ್ರಣಗೊಳಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕು.	ಅಲ್ಪ
ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಅಲ್ಪ	• ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರಿನ ಹರಿವಿನಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಜಲಮೂಲವು ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು, ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಡಿಲವಾದ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ರಾಶಿ ಹಾಕಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಡುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. • ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಲುಪಬಹುದಾದ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. • ಗುಡ್ಡದ ಅಂಚುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಣ್ಣಿನ ಪದರಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. • ಬಯಲು ಶೌಚ ಮತ್ತು ಕೊಳಚೆನೀರನ್ನು ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲಾಗುವುದು. • ಶೌಚಾಲಯಗಳು, ನೀರು ಇಂಗಿಸುವ ಗುಂಡಿಗಳು, ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನೈಸರ್ಗಿಕ ನೀರು ಹರಿಯುವ ಕಾಲುವೆಗಳಿಂದ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಯೋಜಿಸಬೇಕು. • ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೆಸರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ಪರವಾನಗಿ ಪಡೆದ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. • ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಕುರಿತು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುವುದು. • ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇಂಧನಗಳು, ನಯಗೊಳಿಸುವ ತೈಲಗಳು, ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದ್ರವಗಳು ಒಳನುಗ್ಗದಂತಹ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. • ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು ಚೆಲ್ಲಿದಾಗ ಅಥವಾ ಸೋರಿಕೆಯಾದಾಗ ತಕ್ಷಣವೇ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಸೋರಿಕೆ ನಿವಾರಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.	ನಗಣ್ಯ
ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಗಾಳಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಅಲ್ಪ	• ಧೂಳಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಳವಡಿಸಲಾದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳ ಭಾಗವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಶೆಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಗಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. • ನಿರ್ಮಾಣ ಸ್ಥಳದ ಸುತ್ತಲೂ ತಡೆಬೇಲಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. • ತೆರೆದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಗೆಯುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು. • ಅಗೆಯುವಿಕೆ, ಮಣ್ಣು ಹರಡುವಿಕೆ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮರುಸಮತಟ್ಟುಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಗೆದ ಮಣ್ಣನ್ನು ರಾಶಿ ಹಾಕಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕು. • ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳ ವೇಗವನ್ನು 10–15 kmph ಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ವಾಹನಗಳ ಸಂಚಾರದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಚದುರಿದ ಧೂಳಿನ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. • ಡೀಸೆಲ್ ಜನರೇಟರ್ ಸೆಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ಥಿರ ಯಂತ್ರಗಳ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು. • ಡೀಸೆಲ್ ಜನರೇಟರ್ ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಎತ್ತರದ ಹೊಗೆ ಹೊರಹಾಕುವ ಕೊಳವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. • ಅತಿಯಾದ ಚದುರಿದ ಧೂಳಿನ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಧೂಳಿನ ಮೂಲವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. • ಎಂಜಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ (ಪಿಯುಸಿ) ಹೊಂದಿರುವ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು; ಮತ್ತು • ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲಾಗುವುದು. • ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಚದುರಿದ ಧೂಳಿನ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ಉಂಟಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತ ಅಂತರಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. • ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳ ಆತಂಕಗಳು ಮತ್ತು ಕಳವಳಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಅವರೊಂದಿಗೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.	ನಗಣ್ಯ

ಪರಿಣಾಮದ ವಿವರಣೆ	ಪರಿಣಾಮದ ಸ್ವರೂಪ	ಪರಿಣಾಮದ ಮಹತ್ವ		
		ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳಿಲ್ಲದೆ	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ
ಶಬ್ದದ ಗುಣಮಟ್ಟ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಅಲ್ಪ	• ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಬಳಸಬೇಕು. • ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉಪಕರಣವು ಅತಿಯಾದ ಶಬ್ದವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ, ಶಬ್ದವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಅದರ ಚಲಿಸುವ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ನಯಗೊಳಿಸುವ ತೈಲವನ್ನು ಹಚ್ಚುವುದು, ಸಡಿಲವಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸವೆದುಹೋದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. • ಮಧ್ಯಂತರವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕೆಲಸ ನಡೆಯದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೇಗವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. • **ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು** ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಶಬ್ದವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು. • ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಉಪಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. • ಶಬ್ದ ನಿರೋಧಕ ಆವರಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಡೀಸೆಲ್ ಜನರೇಟರ್ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು. • ಗ್ರಾಮಗಳ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಾಹನಗಳ ಸಂಚಾರವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆ ಮತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲತೆ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಯೋಜಿಸಬೇಕು. • ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್/ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಗಮದ ಪರಿಸರ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಶಬ್ದದ ಮೂಲದಿಂದ 1 m ದೂರದಲ್ಲಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಶಬ್ದದ ಮಟ್ಟವು 85 dB(A) ಆಗಿರಬೇಕು. • ವಾಹನಗಳ ಹಾರ್ನ್‌ಗಳನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. • ರಾತ್ರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಶಬ್ದಮಟ್ಟದ ಮಿತಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಗಲಿನ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು. • ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶಬ್ದದ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಶಬ್ದಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು. • ನಿರ್ಮಾಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾದ ಶಬ್ದ ಉಂಟಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಬಳಸುವ ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ನಯಗೊಳಿಸುವ ತೈಲವನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು.	ನಗಣ್ಯದಿಂದ ಅಲ್ಪದವರೆಗೆ
ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಮಧ್ಯಮ	• ವಯಸ್ಕ ಪುರುಷರು ಕೈಯಿಂದ ಎತ್ತುವ ಭಾರದ ತೂಕವು 55 kg ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಕೈಯಿಂದ ಎತ್ತುವ ಭಾರದ ತೂಕವು 30 kg ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರಬೇಕು. • ಉಕ್ಕಿನ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅನುಭವಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಸುರಕ್ಷತಾ ದೇಹಪಟ್ಟಿಗಳು, ಜೀವರಕ್ಷಕ ಹಗ್ಗಗಳು, ಸುರಕ್ಷತಾ ಹಿಡಿತ ಸಾಧನಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. • ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. • ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. • ಕ್ರೇನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಭಾರ ಎತ್ತುವ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕೃತ ಅನುಮತಿ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. • ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸುರಕ್ಷತಾ ದೇಹಪಟ್ಟಿಗಳು ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸುವ ಹಾಗೂ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತುವ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. • ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. • ತುರ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಹತ್ತಿರದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ತೆರಳುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕು. • ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು, ಅಪಘಾತಗಳು ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸುರಕ್ಷತಾ ಯೋಜನೆ ಅಥವಾ ತುರ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಡಬೇಕು. • ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು, ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಥವಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಪಾಯಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಪಾಯದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು (ಎಚ್‌ಐಆರ್‌ಎ) ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು. • ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಧನೆಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. • ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. • ಹೊರಗಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿಗಳು ಅಗೆದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಬೇಲಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. • ಅಪಘಾತಗಳು ಸಂಭವಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲೇ ತಪ್ಪಿಹೋಗುವ ಅಪಘಾತಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಹಾನಿ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಭದ್ರತಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಬೇಕು. • ಪರಿಶೀಲನಾ ಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಅವಧಿ ಮುಕ್ತಾಯದ ದಿನಾಂಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನವೀಕರಿಸಲಾದ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. • ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. • ಸ್ಥಳೀಯ ಅಥವಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆತಿಥ್ಯ ವಹಿಸುವ ಸಮುದಾಯದ ಜನರನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸುರಕ್ಷಿತ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಬೇಕು. • ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾದರೂ, ಕೋವಿಡ್-19ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರವು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಮತ್ತು ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಸುರಕ್ಷತಾ ಹಾಗೂ ತುರ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.	ಅಲ್ಪ

ಪರಿಣಾಮದ ವಿವರಣೆ	ಪರಿಣಾಮದ ಸ್ವರೂಪ	ಪರಿಣಾಮದ ಮಹತ್ವ		
		ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳಿಲ್ಲದೆ	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ
ಸಮುದಾಯದ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಅಲ್ಪದಿಂದ ಮಧ್ಯಮದವರೆಗೆ	• ಸಮುದಾಯದ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಹನ ಚಾಲನೆ ಮಾಡುವ ತರಬೇತಿ, ವಾಹನ ಸಂಚಾರದ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರಿಂದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಪಡೆಯುವುದು ಮುಂತಾದ ಹಲವು ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬಹುದು. • ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ, ಯೋಜನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಸಂಭಾವ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಪಾಯಗಳು ಹಾಗೂ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಕುರಿತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬೇಕು. • ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು, ಅವರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದು ಹಾಗೂ ಗೋಪುರದ ಎಲ್ಲಾ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವಂತಹ ಭೌತಿಕ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. • ತಂತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ, ಗೋಪುರದ ಮೇಲೆ ಸೂಚನಾ ಫಲಕಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಹತ್ತುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸುರಕ್ಷತಾ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕು. • ವಾಹನಗಳು, ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ದೋಷಗಳ ದುರಸ್ತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು (ಎಸ್‌ಒಪಿ) ರೂಪಿಸಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. • ಉಪಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. • ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ, ಯೋಜನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಸಂಭಾವ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಪಾಯಗಳು ಹಾಗೂ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಕುರಿತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬೇಕು.	ಅಲ್ಪ
ಕಾರ್ಮಿಕರ ಒಳಹರಿವು	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಮಧ್ಯಮ	• ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ತೀರಾ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರದಂತೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವು ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ನೈರ್ಮಲ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸೂಕ್ತ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. • ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಅರೆಕೌಶಲ್ಯದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ನೆರೆಯ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದಲೇ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. • ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳಕಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಸೂಕ್ತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಮರ್ಪಕ ವಿಲೇವಾರಿ ಮುಂತಾದ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು; ಮತ್ತು • ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ತುರ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಆರೈಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. • ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು. • ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅನ್ವಯವಾಗುವ ನಿಯಂತ್ರಣಾತ್ಮಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು; ಮತ್ತು • ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಸ್ಥಳ ಆಯ್ಕೆ, ವಸತಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಒದಗಿಸುವಿಕೆಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕಾದ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು. • ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರೊಂದಿಗೆ, ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲದ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ತೋರದಂತೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹಾಗೂ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕು. • ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಹಿಂಸೆಯು ಕಾನೂನು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನುಗಳ ಕುರಿತು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ವಜಾಗೊಳಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗುವ ಅಪರಾಧಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. • ಉದ್ಯೋಗ ಒಪ್ಪಂದದ ಭಾಗವಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಡವಳಿಕಾ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ದಂಡನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು (ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ವಜಾಗೊಳಿಸುವುದು) ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ದಂಡನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು. • ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಹಿಂಸೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೂರುಗಳ ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. • ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತಹ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ದೂರು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ದೂರುಗಳ ಗೌಪ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಮತ್ತು ದೂರು ನೀಡಿದವರ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತೀಕಾರದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿರುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು. • ಗುರುತಿಸಲಾದ ಅಪಾಯಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭದ್ರತಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು. ಗೌರವಯುತ ನಡವಳಿಕೆ, ಕಿರುಕುಳ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಹಿಂಸೆಯ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಕುರಿತು ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. • ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಕುರಿತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಬೇಕು.	ಅಲ್ಪ

ಪರಿಣಾಮದ ವಿವರಣೆ	ಪರಿಣಾಮದ ಸ್ವರೂಪ	ಪರಿಣಾಮದ ಮಹತ್ವ		
		ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳಿಲ್ಲದೆ	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ
ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ	ಸಕಾರಾತ್ಮಕ	**ಸಕಾರಾತ್ಮಕ**	• ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ಖರೀದಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕು. • ಸ್ಥಳೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಉಪಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆದಾರರು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಆಂಪೈರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. • ಯಿಂಗಲಿಗಿ ಗ್ರಾಮದ ಭೂಮಾಲೀಕ ಕುಟುಂಬಗಳ ಯುವ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು. • ನಿರ್ಮಾಣ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುವ ಉದ್ಯೋಗವು ಅಲ್ಪಾವಧಿಯದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗದ ಅವಧಿಯ ಕುರಿತು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕು. • ಸ್ಥಳೀಯ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳ ಕುರಿತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕು. ಸರಪಂಚರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ, ಲಭ್ಯವಿರುವ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕು; ಯೋಜನೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವನಚಕ್ರದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವ ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಯೋಜನೆಯ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.	
ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ವಿಭಿನ್ನ ಪರಿಣಾಮಗಳು	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	**ಮಧ್ಯಮ**	• ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರೊಂದಿಗೆ, ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲದ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ತೋರದಂತೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವರ್ತಿತವಾಗಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕು. • ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಕಾನೂನು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನುಗಳ ಕುರಿತು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕು. • ಉದ್ಯೋಗ ಒಪ್ಪಂದದ ಭಾಗವಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಡವಳಿಕಾ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ದಂಡನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು (ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ವಜಾಗೊಳಿಸುವುದು) ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ದಂಡನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು. • ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಹಿಂಸೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೂರುಗಳ ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. • ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯ, ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕು. • ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಕುರಿತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಬೇಕು. • ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಸಮೀಪದ ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ, ಪ್ರವೇಶ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. • ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಬೇಕು; ಮತ್ತು • ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶಿಬಿರಗಳ ಸಮೀಪವಿರುವ ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಚಾರವನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಬೇಕು. • ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಹಿಂಸೆ (ಜಿಬಿವಿ) ಸೇರಿದಂತೆ ದೂರುಗಳಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಂದಿಸಲು ಸ್ಥಳೀಯ ಪೊಲೀಸರೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು, ಸುಲಭವಾಗಿ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಲು ಅವರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೋರಬೇಕು. ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಹಿಂಸೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೂರುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜನಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲು ಕಾರ್ಮಿಕರೊಂದಿಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂತಹ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು.	**ಅಲ್ಪ**

ಪರಿಣಾಮದ ವಿವರಣೆ	ಪರಿಣಾಮದ ಸ್ವರೂಪ	ಪರಿಣಾಮದ ಮಹತ್ವ		
		ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳಿಲ್ಲದೆ	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ
ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮತ್ತು ನಷ್ಟ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ನಗಣ್ಯ	• ಸಸ್ಯವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ, ಸಸ್ಯವರ್ಗವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶಿಬಿರಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಯೋಜನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು. • ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳು, ಆಂತರಿಕ ರಸ್ತೆಗಳು, ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶಿಬಿರಗಳು ಮತ್ತು ಪೂರಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸುವಾಗ ಜಲಮೂಲಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಳಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. • ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳ ಸಂಚಾರ, ಉರುವಲು ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶಿಬಿರಗಳ ಅನಗತ್ಯ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ನಾಶದಿಂದಾಗಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಸಸ್ಯವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅನಗತ್ಯ ಅಡಚಣೆ ಉಂಟುಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಬೇಕು. • ಸಮೀಪದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಉರುವಲು ಮತ್ತು ಪೊದೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಡುಗೆ ಇಂಧನವಾಗಿ ಬಳಸುವುದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಬೇಕು.	ನಗಣ್ಯ
ಇತರ ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಅಲ್ಪ	• ರಾತ್ರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ (18:00 ರಿಂದ 6:00 ರವರೆಗೆ) ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮುಂಜಾನೆ (6:00 ರಿಂದ 7:30 ರವರೆಗೆ) ಮತ್ತು ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ (17:00 ರಿಂದ 18:30 ರವರೆಗೆ) ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಬಂಡೆಗಳ ಕಡಿದಾದ ಅಂಚುಗಳು, ಕಲ್ಲು ಕ್ವಾರಿಗಳು ಅಥವಾ ಜಲಮೂಲಗಳ ಸಮೀಪದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. • ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತೋಡಿರುವ ಬಿಲಗಳು ಅಥವಾ ಪಕ್ಷಿಗಳು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುವ ಸ್ಥಳಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಳಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. • ಅಗೆದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ತಡೆಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. • ಜಲಾಶಯಗಳು ಮತ್ತು ನೀರು ಹರಿಯುವ ಕಾಲುವೆಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಅಪಾಯಕಾರಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಾರದು. • ಮಣ್ಣಿನ ಸವೆತ ಮತ್ತು ಹೂಳು ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು, ಸಡಿಲವಾದ ಅಥವಾ ಅಸ್ಥಿರ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪ್ರದೇಶದ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯವರ್ಗವನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. • ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೆರವುಗೊಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸದಂತೆ ಕೃತಕ ಬೆಳಕಿನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು. • ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶಿಬಿರಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸುರಿಯುವುದರಿಂದ ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳು ಆಕರ್ಷಿತವಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಮಾನವರು ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಘರ್ಷದ ಘಟನೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಬಹುದು. • ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಮತ್ತು ಇತರ ಯೋಜನಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬೇಕು. ವನ್ಯಜೀವಿ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1972ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಅನುಸೂಚಿ Iರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಬಲೆಗೆ ಬೀಳಿಸುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತು ಅವರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬೇಕು. ವನ್ಯಜೀವಿ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ, 2022ರ ಅನುಸೂಚಿ Iರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬೇಕು. • ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಚಾರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಶಿಬಿರಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಸ್ಥಳಗಳ ನಡುವಿನ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು. • ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಸಂಕುಲದ ಕುರಿತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು.	ನಗಣ್ಯ

ಪರಿಣಾಮದ ವಿವರಣೆ	ಪರಿಣಾಮದ ಸ್ವರೂಪ	ಪರಿಣಾಮದ ಮಹತ್ವ		
		ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳಿಲ್ಲದೆ	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ
ಮಣ್ಣು ಗಟ್ಟಿಯಾಗುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಸವೆತ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಅಲ್ಪ	• ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ವಾಹನಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮಣ್ಣಿನ ಪರಿಸರದ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾಗಿಲ್ಲ.	ನಗಣ್ಯ
ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ/ಉತ್ಪಾದನೆ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಅಲ್ಪ	• ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಪುರಸಭೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವ ಗೃಹಬಳಕೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಬೇಕು. • ಪ್ರತಿದಿನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. • ಪುರಸಭೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಪುರಸಭೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಬೇಕು. • ತೈಲಗಳು ಮತ್ತು ನಯಗೊಳಿಸುವ ತೈಲಗಳನ್ನು ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವ ದ್ವಿತೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದ್ರವಗಳು ಒಳನುಗ್ಗದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. • ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ವಸ್ತುಗಳು ಚೆಲ್ಲುವುದು ಮತ್ತು ಸೋರಿಕೆಯಾಗುವುದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಸೋರಿಕೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. • ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು ಚೆಲ್ಲಿದ ನಂತರ ತಕ್ಷಣವೇ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. • ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಗುರುತುಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಪಾಯಕಾರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ (ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ಸಾಗಣೆ) ನಿಯಮಗಳು, 2016ಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ದ್ರವಗಳು ಒಳನುಗ್ಗದ ಮೇಲ್ಮೈ ಶೆಡ್ ಮತ್ತು ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವ ದ್ವಿತೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು.	ನಗಣ್ಯ
ಜಲ ಪರಿಸರ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ನಗಣ್ಯ	• ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮುಖ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ (ಎಂಸಿಆರ್) ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. • ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರಿನ ಹರಿವಿನಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಜಲಮೂಲವು ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು, ಸಡಿಲವಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಡಬೇಕು ಮತ್ತು ರಾಶಿ ಮಾಡಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. • ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಕುರಿತು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುವುದು. ಬಯಲು ಶೌಚ ಮತ್ತು ಕೊಳಚೆನೀರನ್ನು ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಬೇಕು. • ನೀರಿನ ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ನೀರು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಬೇಕು.	ನಗಣ್ಯ
ಭೂದೃಶ್ಯ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯ ಪರಿಣಾಮ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಅಲ್ಪ	• ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೂಚನಾ ಫಲಕಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದಂತಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ದ್ವಾರಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಥವಾ ಜಾಹೀರಾತು ಸೂಚನಾ ಫಲಕಗಳನ್ನು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಜಾಹೀರಾತು ಫಲಕಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬಾರದು. • ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹಾಗೂ ವಾಹನ ಸಂಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಭೌತಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬೇಕು. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬಾರದು. • ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮರಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವ ಮೂಲಕ ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರದ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮರೆಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಅದರ ದೃಶ್ಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. • ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಭೂದೃಶ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.	ನಗಣ್ಯ
ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ	ಸಕಾರಾತ್ಮಕ		• ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಉಪಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಸ್ಥಳೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಉಪಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಆಂಪೈರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. • ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಕೆಲಸದ ಅವಧಿಯ ಕುರಿತು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕು.	ಸಕಾರಾತ್ಮಕ

ಪರಿಣಾಮದ ವಿವರಣೆ	ಪರಿಣಾಮದ ಸ್ವರೂಪ	ಪರಿಣಾಮದ ಮಹತ್ವ		
		ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳಿಲ್ಲದೆ	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ
ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಮಾರ್ಗದ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಆಘಾತ ತಗುಲುವ ಮತ್ತು ಅವು ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆಯುವ ಅಪಾಯ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	**ಅಲ್ಪ**	• **ಪಕ್ಷಿಗಳು ಗೂಡು ಕಟ್ಟಬಹುದಾದ ಗೋಪುರಗಳಲ್ಲಿನ ಖಾಲಿ ಜಾಗಗಳು ಮತ್ತು ರಂಧ್ರಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.**ವಿದ್ಯುತ್ ನಿರೋಧನ[43]: ತೂಗು ವಿದ್ಯುತ್ ನಿರೋಧಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಂಬಗಳಲ್ಲಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಅಡ್ಡತೋಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರವಹಿಸುವ ಭಾಗಗಳ (ವಿದ್ಯುತ್ ವಾಹಕಗಳ) ನಡುವೆ ಕನಿಷ್ಠ 60 cm ಅಂತರವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿದ್ಯುತ್ ವಾಹಕಗಳು ಅಡ್ಡತೋಳಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಅತಿಯಾಗಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೋಧಕ ಕೊಳವೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ವಿದ್ಯುತ್ ತಂತಿಗಳ ಒತ್ತಡವನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 152 cm ಉದ್ದದ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿರೋಧಕ ಸರಪಳಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಈ ಉದ್ದವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪಕ್ಷಿಗಳ ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಸರಾಸರಿ ಹರಡುವಿಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ. • ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ[44]: ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಮಾರ್ಗಗಳ ಅಡ್ಡತೋಳುಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್ ನಿರೋಧಕಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಪಕ್ಷಿಗಳು ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರವಹಿಸುವ ತಂತಿಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ತಡೆಯುವ ಸಾಧನಗಳು ಅಥವಾ ಅವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿರುತ್ಸಾಹಗೊಳಿಸುವ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ (ಚಿತ್ರ 1-3 ನೋಡಿ). ಅಡ್ಡತೋಳುಗಳಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದರೂ, ಕಂಬಗಳ ಮೇಲ್ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ನಿರೋಧಕಗಳು ತೆರೆದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಪಕ್ಷಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಅಡೆತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. • ಪಕ್ಷಿಗಳು ವಿದ್ಯುತ್ ತಂತಿಗಳಿಗೆ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆಯುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಗುವ ವಿದ್ಯುತ್ ತಂತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಹಾರಾಟದ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಗುರುತು ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು (ಚಿತ್ರ 1-4 ನೋಡಿ). ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾರ್ಗದ ಗುರುತು ಸಾಧನಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ 10–20 cm ಉದ್ದದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾರ್ಗದ ಗೋಚರ ದಪ್ಪವನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ 20 cm ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಸಾಧನದ ನಡುವಿನ ಅಂತರವು 5–10 m ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರಬಾರದು. ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾರ್ಗದ ಗುರುತು ಸಾಧನಗಳು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಾಣುವಂತಿರಬೇಕು[45]. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಕೇಂದ್ರ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳ ಹಾರಾಟದ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಶೇಷಣಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು[46]. • ಬೇಟೆಗಾರ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಬೇಟೆಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಆಕರ್ಷಿತವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು, ಗ್ರಾಮಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಸಾವಯವ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಮಾರ್ಗಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬಾರದು. • ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ತಂಡವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ನಿಯಮಿತ ನಿರ್ವಹಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕಳೇಬರಗಳಿಗಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೇಬರಗಳು ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಪರಿಸರ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು.	**ನಗಣ್ಯ**
ಕಾರ್ಮಿಕರ ಒಳಹರಿವು/ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	**ಅಲ್ಪ**	• ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆ, ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಬಲವಂತದ ದುಡಿಮೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆ, ವೇತನ ಪಾವತಿ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಉಲ್ಲೇಖಿತ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಉಪಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆದಾರರು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬು ದನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಆಂಪೈರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಮಾಸಿಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿತ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. • ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಳವಳ ಅಥವಾ ದೂರುಗಳನ್ನು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರು ವರದಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. • ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರೊಂದಿಗೆ, ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲದ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ತೋರದಂತೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವರ್ತಿತವಾಗಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕು. • ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಕಾನೂನು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನುಗಳ ಕುರಿತು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕು. • ಉದ್ಯೋಗ ಒಪ್ಪಂದದ ಭಾಗವಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಡವಳಿಕಾ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ದಂಡನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು (ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ವಜಾಗೊಳಿಸುವುದು) ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ದಂಡನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು; ಮತ್ತು • ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಹಿಂಸೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೂರುಗಳ ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.	**ನಗಣ್ಯ**

ಪರಿಣಾಮದ ವಿವರಣೆ	ಪರಿಣಾಮದ ಸ್ವರೂಪ	ಪರಿಣಾಮದ ಮಹತ್ವ		
		ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳಿಲ್ಲದೆ	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ
ಸಮುದಾಯದ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮಗಳು	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಅಲ್ಪ	• ಸಮುದಾಯದ ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಯೋಜನೆಯ ಗಡಿಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಉಷ್ಣ ದ್ವೀಪ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಂತರವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. • ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಹೊಸ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹಂತದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಬೇಕು. • ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದವರು ಸಮುದಾಯದ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಕಳವಳಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು, ಸಮುದಾಯಕ್ಕಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾದ ಯೋಜನೆಯ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. • ಉಪಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು (ಎಸ್ಒಪಿಗಳು) ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು. • ಉಪಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅಥವಾ ದುರಸ್ತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಲಾಕ್ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಲಾಕ್ ತೆರೆಯುವ ಸುರಕ್ಷತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. • ಎಲ್ಲಾ ಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಪಘಾತಗಳ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. • ಯಾವುದೇ ಘಟನೆ ಅಥವಾ ಅಪಘಾತ ಸಂಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅದರ ಮೂಲ ಕಾರಣಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು; ಮತ್ತು • ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ, ಯೋಜನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಸಂಭಾವ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಪಾಯಗಳು ಹಾಗೂ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಕುರಿತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬೇಕು.	ನಗಣ್ಯ

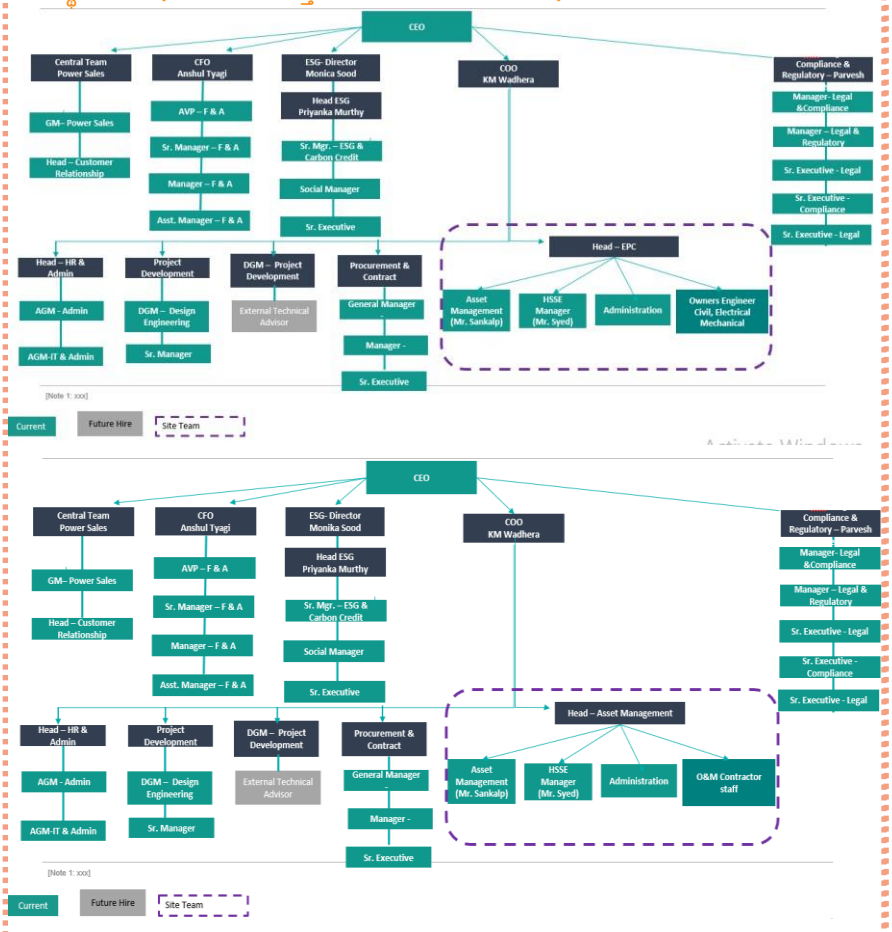
ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವ ಹಂತ

ಪರಿಣಾಮದ ವಿವರಣೆ	ಪರಿಣಾಮದ ಸ್ವರೂಪ	ಪರಿಣಾಮದ ಮಹತ್ವ		
		ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳಿಲ್ಲದೆ	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು	ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ
ಮಣ್ಣಿನ ಸವೆತ ಮತ್ತು ಗಟ್ಟಿಯಾಗುವಿಕೆ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಅಲ್ಪ	ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ	ನಗಣ್ಯ
ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಅಲ್ಪ	ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ	ನಗಣ್ಯ
ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಮಧ್ಯಮ	ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ	ನಗಣ್ಯ
ಮಣ್ಣಿನ ಮಾಲಿನ್ಯ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಅಲ್ಪ	ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ	ನಗಣ್ಯ
ಗಾಳಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಅಲ್ಪ	ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ	ನಗಣ್ಯ
ಶಬ್ದದ ಗುಣಮಟ್ಟ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಮಧ್ಯಮ	ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ	ನಗಣ್ಯ
ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗದ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮ	ನಕಾರಾತ್ಮಕ	ಅಲ್ಪ	• ಸ್ಥಾವರದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಉದ್ಯೋಗ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುವ ಉದ್ಯೋಗ ಕಡಿತ ಪರಿಹಾರ ಪ್ಯಾಕೇಜ್‌ಗಳು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಬಂಧಗಳ ಸಂಹಿತೆ, 2020ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಯೋಜನೆಯ ಗ್ರಾಹಕ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. • ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಕೆಲಸದ ಅವಧಿಯ ಕುರಿತು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕು. • ಪ್ರತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು; ಮತ್ತು • ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಹಿಂಪಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಹತ್ತಿರದ ಪುರಸಭೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು. • ಯೋಜನೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವನಚಕ್ರದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವ ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಯೋಜನೆಯ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು. • ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಅವುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಪಾಯಗಳು ಹಾಗೂ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಕುರಿತು ಯೋಜನೆಯು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬೇಕು.	ನಗಣ್ಯ

7.0 ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆ (ಇಎಸ್‌ಎಂಪಿ)

ಈ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯ (ಇಎಸ್‌ಎಂಪಿ) ಉದ್ದೇಶವು ಯೋಜನೆಯ ಜೀವನಚಕ್ರದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ನಿರ್ಮಾಣ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಾನದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು, ಯೋಜಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಇಎಸ್‌ಎಂಪಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಭೌತಿಕ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಯೋಜನೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವನಚಕ್ರದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಗಮದ (ಐಎಫ್‌ಸಿ) ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತಾ ಮಾನದಂಡ 1ಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ವಿಭಾಗವು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾದ ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ರಚನೆ (ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹಂತಗಳು)

ಅನುಷ್ಠಾನ

ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯ (ಇಎಸ್‌ಎಂಪಿ) ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಅಂತಿಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ವಿಶೇಷ ಉದ್ದೇಶದ ಸಂಸ್ಥೆಯ (ಎಸ್‌ಪಿವಿ) ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ನಿರಂತರ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಎರಡೂ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಎಸ್‌ಪಿವಿ ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಒಪ್ಪಂದದ ದಾಖಲೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಎಸ್‌ಪಿವಿಯ ಯೋಜನಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರ ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ. ಸೌರ ಫಲಕಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ, ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದ ಕಚೇರಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮುಂತಾದ ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಎಸ್‌ಪಿವಿಯು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ (ಇಪಿಸಿ) ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಯೋಜನಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಇಪಿಸಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಆರೋಗ್ಯ, ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ (ಎಚ್‌ಎಸ್‌ಇ) ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ. ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ, ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಎಚ್‌ಎಸ್‌ಇ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಆಂಪೈರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಎಚ್‌ಎಸ್‌ಇ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು/ಯೋಜನಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪರಿಸರ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತಾ ವಿಭಾಗ

ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ (ಇಎಸ್‌ಎಂಪಿ) ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿರುವ ಕ್ರಮಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಪರಿಸರ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತಾ ವಿಭಾಗದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ದೂರು ನಿರ್ವಹಣೆ

ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ, ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ದೂರುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆಂಪೈರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಲಿಂಗ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (ಜಿಎಪಿ)

ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೀವನೋಪಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಅಂಶಗಳು ಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು ಲಿಂಗ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪರಿಶೀಲನೆ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕ, ವಿವಿಧ ಅನುಮತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಪಾಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶೇಷ ಉದ್ದೇಶದ ಸಂಸ್ಥೆಯು (ಎಸ್‌ಪಿವಿ) ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಕೆ ಮತ್ತು ದಾಖಲೀಕರಣ

ಯೋಜನೆಯ ಜೀವನಚಕ್ರದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವಿಶೇಷ ಉದ್ದೇಶದ ಸಂಸ್ಥೆಯು (ಎಸ್‌ಪಿವಿ) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು

ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯು ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಾಧನವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳು, ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಣಾತ್ಮಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

8.0. ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ದೂರು ಪರಿಹಾರ

ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ವರ್ಗೀಕರಣವು ಯೋಜನೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಥವಾ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮತ್ತು ಅವರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಯೋಜನೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಯೋಜನೆಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಭಾವದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ವಿವಿಧ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಥವಾ ದ್ವಿತೀಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರೆಂದು ಗುರುತಿಸಲು ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ಪಾಲು ಅಥವಾ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಗುಂಪು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯು ಪರಸ್ಪರ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಇದು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಗುಂಪುಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ

ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಗುಂಪುಗಳು	ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರು	ದ್ವಿತೀಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರು
ಸಮುದಾಯ	• ಯರ್ರಿಂಗಲಿಗಿ ಮತ್ತು ಬದನಹಟ್ಟಿಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೀಡುವವರು • ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಬೆಳೆ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವವರು ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುವವರಂತಹ ಭೂಬಳಕೆದಾರರು • ಯೋಜನೆಯ ನೇರ ಭೌತಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯ • ಸ್ಥಳೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕರು (ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಪುರುಷ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಮಿಕರು) • ಮಹಿಳೆಯರ ನೇತೃತ್ವದ ಕುಟುಂಬಗಳು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು ಮತ್ತು ಭೂರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಂತಹ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳು (ಈ ವರ್ಗವು ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯೋಜನೆಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೀಡಿ, ಗುತ್ತಿಗೆ ನೀಡಿದ ನಂತರ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ)	• ನೆರೆಯ ಗ್ರಾಮಗಳು
ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರು	• ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ - ಯರ್ರಿಂಗಲಿಗಿ • ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು • ಆಶಾ ಮತ್ತು ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು	• ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು
ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	• ನಿಯಂತ್ರಣ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು • ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಡಳಿತ • ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ (ಕೆಪಿಟಿಸಿಎಲ್) • ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಾಧಿಕಾರಿ (ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದ ಸ್ಥಳೀಯ ಕಂದಾಯ ಅಧಿಕಾರಿ)	
ಇತರ ಗುಂಪುಗಳು	• ಆಂಪೈರ್ • ಭೂಮಿ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವವರು • ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ (ಇಪಿಸಿ) ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ (ಒ&ಎಂ) ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು • ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗ	• ಸೌರ ಫಲಕಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳ ಪೂರೈಕೆದಾರರು

ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪ್ರಭಾವದ ಸಾರಾಂಶ

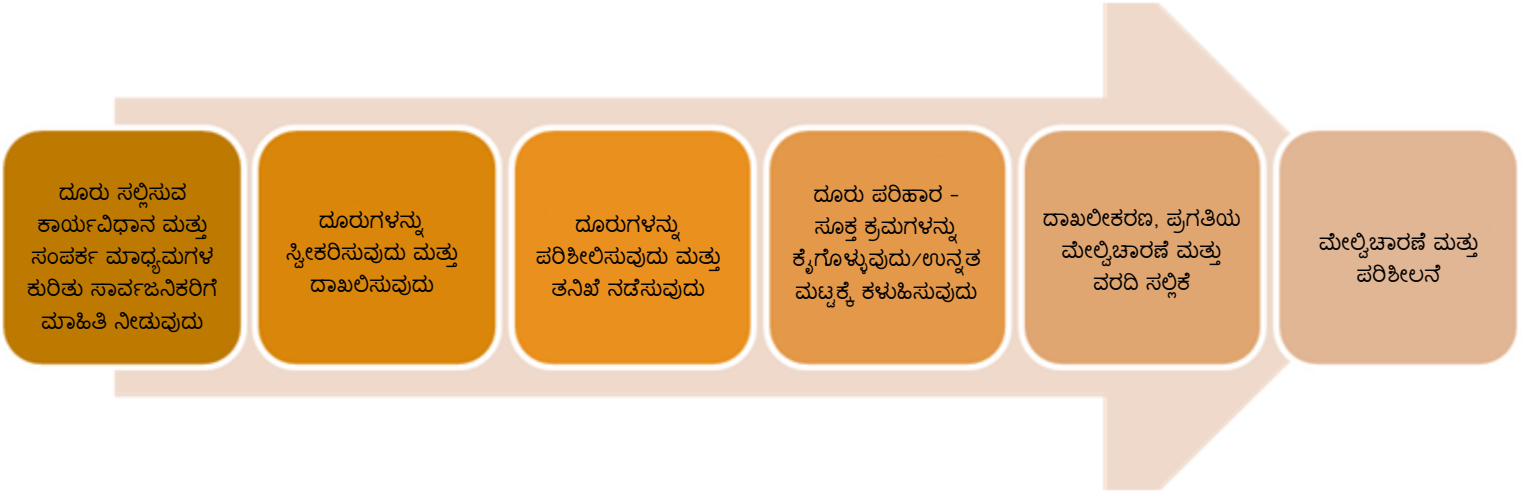
ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ವರ್ಗ	ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಗುಂಪು	ಈ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಗುಂಪಿನ ಮೇಲೆ ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಣಾಮ/ಪ್ರಭಾವ	ಯೋಜನೆಯ ಮೇಲೆ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಗುಂಪಿನ ಪರಿಣಾಮ/ಪ್ರಭಾವ	ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪ್ರಭಾವದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
ಪ್ರಾಥಮಿಕ	ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೀಡುವವರು	ಮಧ್ಯಮ	ಹೆಚ್ಚು	ಹೆಚ್ಚು
	ಭೂಬಳಕೆದಾರರು	ಹೆಚ್ಚು	ಕಡಿಮೆ	ಮಧ್ಯಮ
	ಬೆಳೆ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವವರು	ಹೆಚ್ಚು	ಕಡಿಮೆ	ಮಧ್ಯಮ
	ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು	ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ	ಕಡಿಮೆ	ನಗಣ್ಯ
	ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುವವರು	ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ	ಕಡಿಮೆ	ನಗಣ್ಯ
	ಭೂಮಿ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವವರು	ಮಧ್ಯಮ	ಹೆಚ್ಚು	ಹೆಚ್ಚು
	ಯೋಜನಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿದಾರರು ಮತ್ತು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ (ಇಪಿಸಿ) ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು	ಮಧ್ಯಮ	ಹೆಚ್ಚು	ಹೆಚ್ಚು
	ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರು	ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ	ಕಡಿಮೆ	ನಗಣ್ಯ
	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ	ಮಧ್ಯಮ	ಮಧ್ಯಮ	ಮಧ್ಯಮ
	ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗ	ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ	ಮಧ್ಯಮ	ಅಲ್ಪ
	ನಿಯಂತ್ರಣ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು	ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ	ಹೆಚ್ಚು	ಮಧ್ಯಮ
	ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ (ಕೆಪಿಟಿಸಿಎಲ್)	ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ	ಹೆಚ್ಚು	ಮಧ್ಯಮ
	ಆಂಪೈರ್	ಹೆಚ್ಚು	ಹೆಚ್ಚು	ಹೆಚ್ಚು
	ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡ ಸ್ಥಳೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕರು	ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ	ಮಧ್ಯಮ	ಅಲ್ಪ
	ಜಿಲ್ಲಾ/ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಡಳಿತ	ನಗಣ್ಯ	ಕಡಿಮೆ	ನಗಣ್ಯ
	ಯೋಜನೆಯ ನೇರ ಭೌತಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯ	ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ	ಮಧ್ಯಮ	ಅಲ್ಪ
	ಮಹಿಳೆಯರ ನೇತೃತ್ವದ ಕುಟುಂಬಗಳು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು ಮತ್ತು ಭೂರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಂತಹ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳು	ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ	ಕಡಿಮೆ	ನಗಣ್ಯ
	ಉಪಕರಣಗಳ ಪೂರೈಕೆದಾರರು	ಮಧ್ಯಮ	ಮಧ್ಯಮ	ಮಧ್ಯಮ

9.0 ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ (ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗ)

ಈ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯು ಪರಿಗಣಿಸುವ ದೂರುಗಳ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:

- ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಂದ ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರು, ಅವರ ಆಸ್ತಿಗಳು ಅಥವಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೂರುಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮಗಳು, ಬೆಳೆಗಳು ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಹಾನಿ, ವಾಹನಗಳ ಸಂಚಾರದಿಂದ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮದ ರಚನೆಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಹಾನಿ ಮುಂತಾದವು ಸೇರಿವೆ.
- ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ದೂರುಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ಧೂಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೂರುಗಳು, ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಾಹನಗಳ ಸಂಚಾರದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ರಸ್ತೆ ತಡೆಗಳು ಮುಂತಾದವು ಸೇರಿವೆ.
- ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಾದಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ದೂರುಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಬಾಕಿ ಮೊತ್ತಗಳ ಪಾವತಿಯಲ್ಲಿನ ಅಕ್ರಮಗಳು ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು, ಅನ್ಯಾಯದ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಅಥವಾ ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಯೋಜನೆಯು ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸೇರಿವೆ.
- ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದ ನಡುವಿನ ಸಂಘರ್ಷಗಳು. ಯಾವುದೇ ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು, ಮಕ್ಕಳು, ವೃದ್ಧರು ಮತ್ತು ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನುಚಿತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದು, ಮದ್ಯದ ದುರುಪಯೋಗ, ದುರ್ವರ್ತನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೂರುಗಳು.
- ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು.

ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಹಂತಗಳು

ಯೋಜನೆಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ (ಎಸ್‌ಇಪಿ-ಜಿಆರ್‌ಎಂ) ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು, ಆಂಪೈರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಈ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಇತರ ಯೋಜನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ನೀಡುವಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ, ಅಗತ್ಯವಿರುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಖಾತರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಯೋಜನೆಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹಂತಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆಂಪೈರ್ ಸಂಸ್ಥೆ, ನೇಮಕಗೊಂಡ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ (ಇಪಿಸಿ) ಗುತ್ತಿಗೆದಾರ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ (ಒ&ಎಂ) ತಂಡ ಎಂಬ ಮೂರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಇಪಿಸಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರ ಮತ್ತು ಒ&ಎಂ ತಂಡದೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಒಟ್ಟಾರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಆಂಪೈರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ, ಯೋಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನಾ ತಂಡಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ಪ್ರಮುಖ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಶಗಳ ಕುರಿತು ತರಬೇತಿ ನೀಡಬೇಕು. ಎಸ್‌ಇಪಿ ಮತ್ತು ಜಿಆರ್‌ಎಂ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯೋಜಿಸಲಾದ ಅಥವಾ ಗುರುತಿಸಲಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ, ಯೋಜನೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವನಚಕ್ರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು, ಅವುಗಳ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು.

ಇಎಸ್ಐಎ-ಇಎಸ್ಎಂಪಿಯ ರಚನೆ

ಸಂಪುಟ	ಸಂಪುಟದ ಹೆಸರು	ವಿವರಗಳು
1	ಸಂಪುಟ 1: ತಾಂತ್ರಿಕೇತರ ಸಾರಾಂಶ (ಎನ್‌ಟಿಎಸ್)	ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಓದಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸಾರಾಂಶ.
2	ಸಂಪುಟ 2: ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಪರಿಚಯ, ಯೋಜನೆಯ ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನಿರ್ಧಾರ ವರದಿಯ ಸಾರಾಂಶ (ಈ ವರದಿ)	• ಪರಿಚಯ; • ಯೋಜನೆಯ ವಿವರಣೆ; • ನೀತಿ, ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಚೌಕಟ್ಟು; • ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನಿರ್ಧಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಸಾರಾಂಶ; • ಪರ್ಯಾಯಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ
3	ಸಂಪುಟ 3: ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೂಲಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ	• ಪರಿಸರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಸ್ಥಿತಿ; • ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ
4	ಸಂಪುಟ 4: ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ	• ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (ಪರಿಸರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ)
5	ಸಂಪುಟ 5: ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆ	• ನಿರ್ಮಾಣಪೂರ್ವ, ನಿರ್ಮಾಣ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಸಾರಾಂಶ; ಮತ್ತು • ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಾದ್ಯಂತ ನೀಡಲಾದ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆ
6	ಸಂಪುಟ 6: ತಾಂತ್ರಿಕ ಅನುಬಂಧಗಳು	• ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಯೋಜನೆ (ಎಸ್‌ಇಪಿ) ಮತ್ತು ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ (ಜಿಆರ್‌ಎಂ); • ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ದಾಖಲೆಗಳು (ಚರ್ಚೆಗಳು, ಬದ್ಧತೆಗಳು, ದಿನಾಂಕಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಗಳ ಸಾರಾಂಶ); • ಮಾಹಿತಿ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಗೌಪ್ಯತೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಗಮನ ನೀಡಿದ ಭೂಮಾಲೀಕತ್ವದ ವಿವರಗಳು; • ಭೂಮಿ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಮತ್ತು ಭೂಮಿ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವವರೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳ ಸಾರಾಂಶ; ಮತ್ತು • **ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳ ಸಾರಾಂಶ**